

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové v právní věci žalobců a) Z.A., b) J.A., proti žalovanému Krajskému úřadu Karlovarského kraje, se sídlem Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary, za účasti osob zúčastněných na řízení 1) V.A., 2) Z.A., 3) L.P., 4) Ing. J.P., 5) D.P., v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2013, čj. 4074/DS/12-2,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 4. 2. 2013, čj. 4074/DS/12-2 a rozhodnutí Městského úřadu Jáchymov ze dne 5. 11. 2012, čj. 0003946/12/PVa se zrušují a věci se vracejí žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům společně a nerozdílně náklady řízení ve výši 3.000 Kč, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Vymezení věci

1. Žalobci se žalobou domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 2. 2013, čj.

4074/DS/12-2 (*dále jen „napadené rozhodnutí“*), jímž bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Jáchymov (*dále jen „silniční správní úřad“*) ze dne 5. 11. 2012, čj. 0003946/12/PV (*dále jen „rozhodnutí silničního správního úřadu“*) tak, že bylo ve výrokové části rozhodnutí silničního správního úřadu v souladu s § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (*dále jen „správní řád“*) doplněno označení účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a v souladu s § 90 odst. 5 věta druhá správního řádu bylo toto rozhodnutí ve zbytku potvrzeno.

2. V rozhodnutí silničního správního úřadu bylo pod výrokem I. rozhodnuto, že: „*na pozemcích p.č. 3464/27, 3464/30, 3464/26 a 3464/29 v katastrálním území Jáchymov, v místní části Nové Město, se nachází veřejně přístupná účelová komunikace a tento právní stav trvá nejméně od roku 1990. Účelová komunikace vede po daných pozemcích v šířce cca 2,5 metru, prochází podél nemovitostí č.p. 69 (Z.A. a J.A.) ...*“ (uvedeny další nemovitosti a další čtyři vlastníci). Ve výroku II. bylo rozhodnuto, že se: „*nařizuje ...* (uvedeny generálie žalobců) *ve lhůtě 5 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí odstranit pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace, jejíž část se nachází na pozemku p.č. 3464/27 v katastrálním území Jáchymov. Žalobci navrhovali zrušení i rozhodnutí silničního správního úřadu a přiznání jim práva na náhradu nákladů řízení.*

3. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 6. 2013, čj. 57A 19/2013-127, nebyl žalobě přiznán odkladný účinek.

4. V rozsudku jsou kromě ustanovení správního řádu citována i ustanovení zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (*dále jen „ZPK“ nebo „zákon o pozemních komunikacích“*) a zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 7. 12. 2012 (*dále jen „ZSP“ nebo „zákon o silničním provozu“*).

II. Důvody žaloby

5. Žalobci namítali, že byl napadeným rozhodnutím porušen správní řád, zákon o pozemních komunikacích [a to jak zákon č. 135/1961 Sb. o pozemních komunikacích (zrušen k 1. 4. 1997 zákonem č. 13/1997 Sb. – poznámka soudu), tak zákon 13/1997 Sb.], zákon o provozu na pozemních komunikacích, stavební zákon [a to jak zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) - (zrušen k 1. 7. 2006 zákonem č. 183/2006 Sb. – poznámka soudu), tak zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)], zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (zrušen k 1. 1. 2014 zákonem č. 89/2012 Sb. – poznámka soudu), Listina základních práv a svobod a závazný pokyn veřejného ochránce práv, a to tím, že skutkový stav, který vzaly správní orgány za základ, nemá oporu ve spise a dále tím, že byli žalobci procesním postupem správních orgánů zkráceni na svých právech.

Popis a vývoj místní situace

6. Současná rekreační osada Nové Město v katastrálním území Jáchymov byla vybudována v 50.tých letech minulého století za účelem ubytování pracovníků uranových

dolů. Po ukončení činnosti uranových dolů byly obytné objekty rozprodány organizacím pro rekreační účely nebo ubytování zaměstnanců. Pozemky byly ve vlastnictví města Jáchymov. Následně byly objekty rozprodány fyzickým nebo právnickým osobám a město Jáchymov realizovalo i prodej pozemků přiléhajících k objektům.

7. Pátevní osou rekreační osady je dle územního plánu místní komunikace vedoucí od silnice III. třídy č. 22137. Místní komunikace od silnice III. třídy klesá po pozemku č. 4932/5, následuje levotočivá zatáčka, kde volně přechází na místní komunikaci na pozemku 3464/3. Před levotočivou zatáčkou je umístěna dopravní značka „obytná zóna“. Na sjezdu z komunikace III. třídy č. 22137 je umístěno dopravní značení „zákaz vjezdu nákladních vozidel nad 3,5t“ s dodatkovou cedulí „pouze na povolení MÚ Jáchymov“. Vpravo i vlevo od komunikace č. 3464/3 jsou pozemky s nemovitostmi. Po levé straně je cca 2 m vysoký svah nezpevněné navážky a na něm jsou pozemky a obytné objekty. 1) ve vlastnictví žalobců je pozemek p.č. 3464/27 + objekt pro rodinné bydlení č. p. 69; 2) ve vlastnictví manželů Z. a V.A. objekt pro rodinné bydlení č.p. 68; 3) ve vlastnictví Ing. J.P. a D.P. pozemek p.č. 3464/30 + objekty k rodinné rekreaci č.e. 43, 42, které jsou využívány jako provozovny k poskytování ubytování (viz. prezentace na internetových stránkách: Horská chata Praha); 4) ve vlastnictví L.P. je pozemek p.č. 3464/26 + objekty pro rodinné bydlení č.p. 64, 65, kde má majitelka trvalé bydliště, nezdržuje se zde, bydlí s rodiči v osadě M. v katastrálním území města Jáchymov, objekty propůjčuje svým přátelům k rekreaci; 5) ve vlastnictví D.J. je pozemek p.č. 3464/29 + objekty k rodinné rekreaci č.e. 38, 39, které jsou provozovány jako dependance hotelu Petr, na pozemku je vybudováno veřejné parkoviště a pozemek je díky veřejné účelové komunikaci vedoucí mimo intravilán Nového Města napojen přímo na silnici III. třídy č. 22137.

8. Všechny popsané objekty jsou dřevostavby na betonovém sklepení (tzv. finský domek). Jejich životnost byla nejdéle 50 let od výstavby. Objekty nebyly konstruovány tak, aby odolávaly dlouhodobému zatížení otřesy z provozu vozidel projíždějících v jejich bezprostřední blízkosti. Majitelé své objekty postupně rekonstruovali. Průčelí domů a okna všech obytných místností objektů směřují k místní komunikaci na pozemku 3464/3 vzdálené od objektů cca 3 až 4m a zároveň k veřejně přístupné účelové komunikaci deklarované napadeným rozhodnutím, která však probíhá pouze cca 0,5 až 0,75 m od těchto objektů. Rovněž vchody rodinných domů ústí přímo na deklarovanou veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Všechny pozemky p.č. 3464/26, 3464/27, 3464/29, 3464/30, přes něž má deklarovaná veřejně přístupná účelová komunikace probíhat, přiléhají východní hranicí přímo k místní zpevněné komunikaci vedoucí na pozemku č. 3464/3. Pouze pozemek žalobců p.č. 3464/27 přímo přiléhá i k místní komunikaci na pozemku 4932/5. K jednotlivým objektům jsou od místní komunikace vedoucí po pozemku 3464/3 ve svahu vybudována schodiště. Pozemek žalobců č. 3464/27 byl od roku 1979 do roku 1990 zpevněným příjezdem s živičným povrchem napojen na místní komunikaci vedoucí po pozemku č. 4932/5 a schodištěm na místní komunikaci vedoucí po pozemku č. 3464/3. Minimálně v letech 1979 - 1990 byl na pozemcích 3464/26, 3464/29, 3464/30 podél objektů travnatý pás s dětskými pískovišti a chodníky od vchodů objektů ke schodištím ve svahu. Žádný z objektů nebyl vybaven garáží. V nezpevněném svahu navážky kolmo od objektů je uložena kanalizace. Podél místní komunikace vede pod svahem vodovodní řad s pitnou vodou. Do nezpevněné navážky jsou zabudovány sloupy venkovního elektrického vedení, které vede volně nad

uvedenými pozemky. Na sloupech je umístěno od roku 2012 veřejné osvětlení. Všechny uvedené pozemky na svahu navážky mají v evidenci katastru nemovitostí uvedeno ochranné opatření: ochranné pásmo přírodního vodního zdroje nebo přírodní léčivé vody.

9. V letech 1990 až 2007 bylo souběžně vedeno několik stavebních řízení.

- 1) demolice trafostanice ČEZ umístěné na pozemku č. 3464/29
- 2) rekonstrukce a přestavba objektů č.e. 38, 39 (současný vlastník p. J.)
kolaudační řízení proběhlo v letech 2000-2001
- 3) rekonstrukce objektu a přístavba garáže č.p. 64, 65
(současný vlastník p. P., bývalá zastupitelka města Jáchymov)
stavební povolení od roku 1996, kolaudační řízení provedeno v letech 2007-2008
bez vyjádření žalobců
- 4) rekonstrukce objektu č.e. 42, 43 (v současné době v majetku manželů P.)
stavební práce provedeny za předchozího majitele Vrchního státního zastupitelství Praha
v současné době provozováno jako ubytovací zařízení Horská chata Praha
- 5) rekonstrukce a přístavba garáže č.p. 68 (současný vlastník Z. a V.A.)
kolaudační řízení v roce 2001

10. Při demoliční činnosti ČEZ na trafostanici na pozemku č. 3464/29 najížděli nákladní vozy ze silnice III. třídy č. 22137 na místní komunikaci na pozemku č. 4932/5, pokračovali pod lesem vlevo na veřejnou účelovou komunikaci vedoucí po pozemku č. 1415/1 na pozemek č. 3464/29, odkud po naložení suti projížděli v bezprostřední blízkosti objektů po pozemcích č. 3464/26, 3464/30, 3464/27 zpět na místní komunikaci na pozemku č. 4932/5 a vzhůru k silnici III. třídy č. 22137. Tehdy došlo na pozemku č. 3464/27 k rozrušení zpevněného příjezdu od místní komunikace nacházející se na pozemku č. 4932/5 a na ostatních pozemcích zůstaly v zemi pokryté travou vyježděné koleje. Tuto vyjetou trasu užívala nadále i vozidla během rekonstrukce objektů na pozemku č. 3464/29 pana J. (hotel Petr a dependance hotelu) k odvozu a dovozu materiálu Terasa hotelu Petr po rekonstrukci zasahuje z části do veřejně přístupné účelové komunikace, která z místní komunikace č. 4932/5 pokračuje vlevo po pozemku č. 1415/1 a vede nad pozemky č. 3464/30 a č. 3464/26. I ostatní stavebníci začali využívat trasu vyjetou podél domu žalobců a sousedních objektů. Trasa byla vlivem počasí zejména v jarním období rozbahněná a blátivá. Proto byla svévolně vyspravována suti nebo šterkem. Kromě stavebníků však začala trasu používat i ostatní vozidla (rekreanti, zásobování apod.). Rodina A. proti provozu vznášela ústní námitky, avšak vždy byli odkázáni na skutečnost, že se nejedná o komunikaci. Z.A. jednala s panem J. starším, který jí přislíbil, že se situace vyřeší dobudováním parkovišť a příjezdu k hotelu Petr. Realizován měl být po veřejně přístupné účelové komunikaci přes lesní prostor přímo od silnice III. třídy č. 22137, kde se nachází od nepaměti lesní cesta. Ani po dobudování tohoto příjezdu k hotelu Petr provoz kolem objektů žalobců neustal, naopak se zvýšil. Nezpevněná trasa podél těchto objektů se stala jakousi zkratkou pro zásobovací nákladní vozidla nad 3,5 t, autobusy i traktory, které tímto způsobem využívali příjezd od silnice III. třídy č. 22137, aniž by museli respektovat dopravní značení umístěné na sjezdu z komunikace III. třídy 22137 na místní komunikaci na p.č. 4932/5. Klienti hotelu Petr si touto trasou zkracovali příjezd k ostatním objektům p. J. v lokalitě Nového Města. Klienti Ing. P. užívali pozemek č. 3464/27 jako parkovací plochu, protože jim jinou možnost parkování nezajistil. Vozidla parkovala cca 0,20 m od objektů č.p.68 a 69, kdy zatarasila jak

vstup do objektů, tak přístup do garáží. Osádky vozidel v nočních hodinách rušili noční klid (bouchání dveří, hlasitý hovor pod okny obytných místností objektu pro rodinné bydlení). Podnapilé osoby si pletly objekty žalobců s vedlejším penzionem (není viditelně označen). Mnohokrát se hrubým způsobem, zejména v pozdních nočních hodinách, domáhaly vstupu (bouchání na dveře, zvonění, pokřikování, nadávky apod.). Pokud nebyl dům uzamčen, klidně vstupovaly dovnitř.

11. V průběhu roku 2004 vyvolal Městský úřad Jáchymov veřejné jednání k územnímu plánu osady Nové Město v k.ú. Jáchymov. K otázce zde položené, zda bude trasa podél objektů žalobců a jejich sousedů zpevněna, úřední osoby uvedly, že se nejedná o komunikaci. Její zřízení nebylo povoleno. Přístup k objektům mají všichni majitelé dostatečně zajištěn pomocí zpevněné místní komunikace na pozemku č. 3464/3. S výstavbou další pozemní komunikace se nepočítá, ani nebude součástí územního plánu.

12. V roce 2005 požádali žalobci město Jáchymovo o prodej pozemku č. 1415/5 za objektem č. 69. V rámci scelení pozemků byl žalobcům nabídnut ke koupi i pozemek č. 3464/27, který žalobci odmítli s tím, že nemají zájem kupovat pozemek s vyježděnou nezpevněnou komunikací. Zaměstnanci správy majetku města Jáchymov tvrdili, že na pozemku č. 3464/27 se komunikace nenachází, nebyla nikdy povolena a pokud tam někdo jezdí, je to z důvodu staveb. Žalobci uváděli skutečnosti o provozu, ale bylo jim sděleno, že zde komunikace není a nepočítá se s jejím zavedením. Za účelem klasifikace pozemku, jeho dalšího využití a projednání podmínek případného prodeje bylo ze strany prodávajícího (město Jáchymov) vedeno jednání na neveřejném zasedání. Výsledkem zasedání byla pro žalobce informace, že pozemek není deklarován jako pozemní komunikace, avšak jako ostatní nezastavěná plocha, kdy za účelem zajištění opravy a údržby stávajících inženýrských sítí bude zřízeno věcné břemeno. Za těchto podmínek žalobci souhlasili s realizací prodeje. Prodávající zajistil nový geometrický výměr, který se stal součástí kupní smlouvy. Pozemek č. 3464/27 žalobci zakoupili v prosinci 2006 v dobré víře, že není zatížen komunikací. Vůči jeho prodeji žalobcům ani jeden ze sousedů nevzněl námitky či připomínky (otec paní P. byl žalobci osobně vyrozuměn, že se pozemek prodává jako běžný pozemek a nejedná se o komunikaci).

13. V průběhu roku 2007 žalobci několikrát žádali úřední osoby silničního správního úřadu o poskytnutí právní pomoci, aby došlo k zamezení neoprávněného provozu vozidel. Mezi tím došlo k nabourání nákladního vozidla do nemovitostí č.p. 68, 69. Syn žalobců, který měl v roce 2007 tři roky, byl v přítomnosti matky málem sražen projíždějícím nákladním vozidlem. Žalobkyně si na travnaté ploše pozemku přivodila zranění kotníku, když uhýbala projíždějícímu vozu, který nečekaně vyjel z kolejí až na travnatou část pozemku, kde mají žalobci záhony se zeleninou. Pozemky totiž užívají jako rodinou zahradu. V nemovitosti č. 69, která byla v letech 2005 až 2006 zrekonstruována, díky otřesům způsobeným nadměrným provozem vozidel došlo k popraskání nových podlah, obkladů, stěn, stropů. Odlétnutým kamenem od projíždějícího vozidla byla poškozena skleněná výplň okna v obývacím pokoji. Byly narušeny betonové základy sklepů a docházelo k průniku vody do sklepů. Na úřední osoby se žalobci vždy obraceli v dobré víře, že jsou kompetentními osobami k poskytování odborných informací. Rada silničního správního úřadu zněla, pokud pozemek není komunikací, je zcela na uvážení žalobců, jaké prostředky k zamezení provozu

zvolí. Úředníky byla žalobcům navržena například závora, oplocení, dokonce sklopné zařízení na mince, apod. Za účelem ochrany majetku, zejména zdraví a bezpečnosti obyvatel domu č.p. 68, 69 využili žalobci ustanovení § 6 občanského zákoníku a k ochraně svých práv nejprve na pozemek instalovali dopravní značku B01 - zákaz vjezdu všech vozidel s dodatkovou tabulí soukromý pozemek. Po incidentu se skoro sraženým dítětem a nabouraným domem, instalovali žalobci na svůj pozemek č. 3464/27 dva kusy závor. Instalaci závor projednali s ostatními vlastníky ústně. Pan J. i pan P. (otec paní P., který zabezpečoval správu její nemovitosti) vůči závorám neměli námítky. Ing. P. nebyl žalobci zastížen. Pan P. se na instalaci závor osobně podílel, i když to v současné době popírá.

14. Na X. veřejném zasedání Městského úřadu Jáchymov dne 19. 12. 2007 Ing. P. vznesl požadavek na přehodnocení situace při prodeji pozemku č. 3464/27 žalobcům. Pan H., vedoucí odboru hospodářsko-správního, k tomu sdělil, že by měl věc řešit občansko-právní cestou nebo že sami vyvolají jednání. V lednu 2008 silniční správní úřad zastoupený p. V. společně s Ing. P. prováděl v lokalitě Nového Města šetření. K nemovitosti Ing. P. č.e. 42,43 byly zjištěny alternativní přístupy:

1. po místní komunikaci na pozemcích č. 4932/5 a č. 3464/3, kde je zajištěn přístup k nemovitostem po schodištích umístěných v cca 2m vysokém svahu nebezpečně navážky (ne dále než 5 m).
2. po veřejné účelové komunikaci vedoucí od silnice III. třídy č. 22137 přes pozemky č. 3488/1,7, č. 1415/2 a č. 3464/29 a dále přes pozemky č. 3464/26 a č. 3464/30 cca 0,75 m od čelní stěny objektů. Tuto variantu užívají P. a L.P. minimálně od roku 2004 dodnes.
3. po veřejné účelové komunikaci na pozemcích č. 4932/5, č. 1415/1 a č. 3464/29 k terase hotelu Petr. Jedná se od nepaměti o lesní cestu, která je patrná v katastrální mapě, vede podélně nad pozemky manželů P. a L.P. a správní orgán o ní v předchozím řízení uvedl, že její funkčnost došla, ačkoliv otec paní P. ji využívá k provozu traktoru za účelem navážení dřeva na otop a rodina H. vlastníci v její blízkosti rekreační objekt č.e. 93 k příjezdu.

15. Dne 19. 2. 2008 silniční správní úřad obeslal žalobce doporučeným dopisem, ve kterém jsou označeni jako osoby páchající přestupek a jsou žádány o odstranění nepovolené pevné překážky z komunikace. Dne 22. 2. 2008 se žalobci dostavili na silniční správní úřad k ústnímu jednání, přítomen byl pan H. a pan V. Na jednání žalobci argumentovali kupní smlouvou a doložili chybnou právní kvalifikaci v dopise, kterým byli obesláni. Ústní jednání bylo ukončeno s tím, že žalobci mají chybné znění zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích, i přesto, že to nebyla pravda. Na požadavek žalobců k předložení pasportu komunikací obce Jáchymov silniční správní úřad konstatoval, že ho nemá povinnost zpracovávat. Teprve na písemné vyžádání byla žalobcům dána možnost pořízení kopie ze seznamu komunikací, který údajně nahrazoval pasport komunikací obce Jáchymov. Deklarovaná veřejně přístupná komunikace v něm obsažena není.

16. Dne 9. 4. 2008 byl žalobcům stavebním úřadem Městského úřadu Jáchymov vydán územní souhlas k oplocení pozemku č. 3464/27. Závoru byly s přihlédnutím k plnění podmínek věcného břemene nebo k možné nenadálé situaci ponechány na svém místě a staly se součástí oplocení jako brány. K řízení o územním souhlasu se manželé P. ani paní P.

nevyjádřili, ani nepodali námitky. V průběhu roku 2007 až 2008 paní P. prováděla kolaudační řízení na svém objektu, avšak žalobci k řízení přizváni nebyli. Dovožovali proto, že má přístup ke své nemovitosti zajištěn jiným způsobem, než přes pozemek žalobců č. 3464/27. Ing. P. objekt k rodinné rekreaci č.e. 42,43 a pozemky okolo nabyt do osobního vlastnictví až v průběhu let 2007 - 2008, tedy v době, kdy byl již pozemek č. 3464/27 ve vlastnictví žalobců a byl uzavřen. Po celou dobu svůj objekt užívá k poskytování ubytování (na internetových stránkách Horská chata Praha s možností ubytování až 40 osob). Od uzavření pozemku žalobců (tj. od roku 2007) svým klientům zajišťuje parkování za svým objektem na nezpevněném travnatém pozemku. Do té doby vozidla parkovala podél nebo před vstupy a vjezdy do garáží nemovitostí žalobců a jejich rodičů č.p. 68, 69. Od 22. 2. 2008 do 7. 3. 2012 se o provoz přes pozemek žalobců č. 3464/27 nikdo nezajímal, nikdo jej nevyužíval mimo žalobců, správní orgán situaci žádným způsobem neřešil. Nikdo se nedomáhal jeho zpřístupnění nebo opětovného zřízení provozu. Tuto skutečnost správní orgány v rozhodnutích neuvedly.

17. Dne 7. 3. 2012 podali manželé P. a paní P. na silniční správní úřad „Žádost o zahájení správního řízení ve věci odstranění překážky na účelové komunikaci“, kde uvedli i domněnku, že provedeným správním řízením dojde k obnově pokojného stavu. Silniční správní úřad vydal dne 9. 3. 2012 pod čj. 0000935/12/PVa usnesení dle § 42 správního řádu, v němž uvedl, že v dané věci neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, neboť pozemek je v osobním vlastnictví manželů A. a není účelovou ani jinou komunikací, proto nelze řízení v uvedené věci zahájit. Dne 23. 4. 2012 byla Krajskému úřadu Karlovarského kraje doručena stížnost manželů P. a L.P. (*dále též jen „stěžovatelé“*) proti uvedenému usnesení silničního správního úřadu. Proti usnesení není stížnost přípustná, přesto byla věc předána k vyřízení silničnímu správnímu úřadu. Dne 22. 5. 2012 silniční správní úřad zahájil správní řízení, avšak i přes poskytnutou metodickou pomoc postupoval v rozporu s právní úpravou. Rozhodnutím ze dne 7. 6. 2012, čj. 0002154/12/PVa, deklaroval veřejně přístupnou účelovou komunikaci a žalobcům stanovil povinnost odstranit nepovolenou pevnou překážku z účelové komunikace. Žalobci podali odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 8. 2012, čj. 2210/DS/12/2, zrušil uvedené rozhodnutí silničního správního úřadu a vrátil věc k novému projednání, neboť shledal nesprávný úřední postup tohoto správního orgánu.

18. Dne 12. 9. 2012 rozeslal silniční správní úřad oznámení o novém zahájení řízení. Žalobci podali žádost o vyloučení tohoto správního orgánu z řízení pro podjatost. Žádost byla zamítnuta jako nedůvodná. V opakovaném řízení silniční správní úřad doplnil pouze čtyři nové skutečnosti: vytěžení p. K., p. K., p. T. a své vlastní vyjádření. Pan K. a paní K. se v minulosti podíleli na chybných postupech při správě majetku MÚ Jáchymov. Jejich vyjádření objasnění věci vůbec nenapomohla. Nevyjasnili okolnosti vzniku účelové komunikace ani naléhavou komunikační potřebu ostatních účastníků řízení. Silniční správní úřad zcela odmítl opatřit zásadní důkazy navrhované žalobci, tj. dokumenty uvedených stavebních řízení, zápis z jednání o územním plánu z roku 2004, zápis z jednání komise připravující prodej pozemku č. 3464/27 žalobcům apod. Tyto dokumenty nejsou veřejně dostupné, jsou založeny v archivu Městského úřadu Jáchymov. Aniž by se silniční správní úřad zcela vypořádal s otázkou vzniku účelové komunikace a s nutnou komunikační potřebou ostatních účastníků správního řízení, vydal dne 5. 11. 2012 pod čj. 0003946/12/PV rozhodnutí, kterým na pozemku žalobců č. 3464/27 deklaruje veřejně přístupnou účelovou komunikaci a nařizuje z ní odstranit

nepovolenou pevnou překážku tvořenou 2 kusy kovových bran. Žalobci se odvolali. Žalovaný konstatoval, že ve správním spisu není uvedena pověřená úřední osoba, doplnil informace k účastníkům řízení a ve zbytku rozhodnutí potvrdil.

19. Na závěr této části žaloby žalobci zdůraznili, že pozemek č. 3464/27 zakoupili na základě řádné kupní smlouvy v dobré víře, že není zatížen žádným typem pozemní komunikace. Úřední osoby Městského úřadu Jáchymov je v jejich dobré víře od roku 2006 do roku 2012 utvrzovaly, když žádosti žalobců vyřizovaly a svá rozhodnutí odůvodňovaly vždy v souvislosti s pozemkem bez komunikace. Na oplocení pozemku byl žalobcům vydán řádný územní souhlas. V územním plánu nebylo s pozemkem č. 3464/27 počítáno jako s komunikací. Silniční správní úřad neměl právo zahájit řízení, a to zejména z důvodu vydaného územního souhlasu k oplocení.

V čem žalobci spatřují porušení zákonných norem

Porušení správního řádu

20. Ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu, když vznik nebo deklarace veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku v soukromém vlastnictví v zastavěném území obce s územním plánem se řídí příslušnými ustanoveními stavebního zákona, zákona o pozemních komunikacích a občanského zákoníku. Správní orgány obou stupňů nezohlednily žádnou z uvedených právních norem.

21. Ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgány obou stupňů nebraly na zřetel právní úkony (§ 34 odst. 3 občanského zákoníku) a okolnosti, za nichž došlo k nabytí pozemku č. 3464/27 do vlastnictví žalobců, kteří navíc stávající situaci předjímalí již v řízení o prodeji. Správní orgány záměrně opomíjely, že byl dotčený pozemek prodávajícím deklarován jako ostatní plocha bez zatížení komunikací a užívání pozemku jinými osobami upravil pomocí věcného břemene, čímž projevil vůli, jak má být s pozemkem nakládáno. Opomněly také, že jako přístupovou komunikaci k objektům manželů P. a L.P. prodávající vždy uváděl místní komunikaci na pozemku č. 3464/3. Žalobci nabyli pozemek č. 3464/27 v dobré víře, že se nejedná o komunikaci. Po celou dobu vlastnictví pozemku s touto vírou svůj pozemek užívali a také tak přistupovali k řešení problémů vzniklých s neoprávněným provozem vozidel po pozemku. Silniční správní úřad žalobce v průběhu let 2006 až 2012 v této víře podporoval a utvrzoval i svými výroky o soukromém majetku. Situaci začali úředníci zlehčovat až po 7. 3. 2012 slovními obraty: „A. svým chování způsobili, že v daném místě vznikla zóna neklidu“, „A. uvěřili právníce“, „A. využili neuvedení jednoho slovíčka“ apod.

22. Ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu, když správní orgány obou stupňů porušily zásadu materiální pravdy a nezjistili skutkový stav, o němž by nebyly důvodné pochybnosti. Jako bezpředmětné byly shledány návrhy žalobců k zajištění podkladů od stavebního úřadu, z jednání zastupitelstva a rady města (které nejsou veřejně dostupné), zohlednění kupní smlouvy a územního souhlasu k oplocení apod. Řízení v obou stupních bylo vedeno jednostranně k závěru, že se na pozemku nachází veřejně přístupná účelová komunikace, ze které je nutno odstranit nepovolené pevné překážky. Takové jednání je zcela v rozporu

s platnými právními normami a odporuje dobrým mravům. Dle žalovaného žalobci nedoložili žádný důkaz o tom, že úředníci uváděli, že pozemek není cestou. Důkazem však měly být právě podklady pro stavební řízení konaná v letech 1990 až 2007, podklady pro sestavování územního plánu, zápis z jednání s občany v roce 2004 a podklady z jednání před prodejem pozemku v radě a v zastupitelstvu města Jáchymova, v komisi pro přípravu prodeje pozemků (tedy i seznam osob, které se na přípravě podkladů podílely). Konkludentní souhlas je dle žalovaného souhlas jiný, než souhlas daný obvyklým způsobem. Jak jej však doložit? Písemné vyjádření pana K., že na pozemcích podél domů vedla v době prodeje pozemku č. 3464/27 nekatastrovaná komunikace, je pravdou. Svým tvrzením, že na situaci upozorňoval již v roce 2005, jen stvrzuje, že jako zastupitel a radní města neučinil žádné kroky k tomu, aby byla situace napravena. Pan K. vykonával i funkci místostarosty města, při sestavování územního plánu mohl zřízení cesty legalizovat nebo k tomu dát podnět. Jako člen zastupitelstva měl a mohl svým konáním docílit, aby byl prodej zastaven a problém vyřešen. Naproti tomu vůle majitele dotčeného pozemku byla před prodejem dána stanoviskem celého zastupitelstva a ne pouze jejím jedním členem. Písemné vyjádření vedoucí stavebního odboru p. K. je pravdou. Uváděná nekatastrovaná komunikace zde byla z důvodu předchozí stavební činnosti, s čímž se ztotožnil i žalovaný. P. K. se podílela na přípravě podkladů k prodeji dotčeného pozemku. Dne 9. 4. 2008 jistě v souladu se svou osobní, místní a profesní znalostí vydala územní souhlas s oplocením pozemku č. 3464/27. V letech 1990 - 2008 měla jako vedoucí stavebního úřadu řešit přístup ke stavenišťům při schvalování stavebních řízení. Mohla se k využití pozemků podél předmětných objektů vyjádřit při sestavování územního plánu v letech 2004-2009. Vyjádření Ing. T. je neprůkazné, neboť sama zakreslila při zaměřování prodávaného pozemku cestu vedoucí pouze na pozemek žalobců, kdy se jedná o přímé připojení nemovitosti sousedící s místní komunikací, jak je uvedeno v §10 odst. 1 věta druhá zákona o pozemních komunikacích, podle něhož „přímé připojení sousední nemovitosti na pozemní komunikaci není účelovou komunikací“. Pozemek č. 3464/27 byl přímo připojen k místní komunikaci na pozemku č. 4932/5 pomocí zpevněného sjezdu již od roku 1979. V kopii geometrického plánu z roku 2005 doložené Ing. P., je zakreslen sjezd pouze na pozemek č. 3464/27, ale v nově zpracovaném geometrickém plánu z roku 2006, který je přílohou kupní smlouvy, žádná pozemní komunikace na pozemku 3464/27 zakreslena není. Silniční správní úřad o užívání dotčeného pozemku k provozu vozidel od roku 2003 věděl a s nápravou tohoto stavu ze své pozice nic neučinil. O prodeji pozemku a jeho podmínkách vědět mohl, podílel se na správě majetku města, které prodej připravovalo, a mohl jej jako silniční správní úřad ovlivnit. Navíc sestavoval podklady k územnímu plánu a jako silniční správní úřad se na tomto plánu v období let 2004 až 2009 jistě podílel. Dle žalobců jsou svědectví úředních osob Městského úřadu Jáchymov (p. K., p. K. i p. V.) účelově vytrženy z kontextu a jsou zavádějící, neboť je možné dovozovat snahu úředních osob o nápravu současného stavu, který samy zapříčinily pochybením při realizaci prodeje dotčeného pozemku, při rozhodování o pozemcích a jejich využívání. Ve spisovém materiálu ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí není uveden skutkový stav věci spočívající v tom, že

- 1) přes pozemek p.č. 3464/27 nikdo mimo uživatelů objektů č.p. 68, 69 od podzimu roku 2007 do doby podání žádosti nejezdí;
- 2) Ing. P. se dožadoval průjezdu dotčeným pozemkem v roce 2008, avšak díky alternativním přístupům ke svým nemovitostem nenalezl oporu k řešení situace v souladu s občanským zákoníkem;
- 3) po celou dobu uzavření pozemku p.č. 3464/27 (tj. minimálně po dobu 6 let) jsou objekty

- stěžovatelů běžným způsobem užívány jak k bydlení, tak k podnikání;
- 4) otop, vybavení, materiál, návštěvy apod. nejsou stěžovateli realizovány přes pozemek p.č. 3464/27;
 - 5) cesta přes pozemky stěžovatelů je delší než možný přístup přes pozemek žalobců p.č. 3464/27;
 - 6) sjízdnost pozemků je v letním období shodná, v zimním období je trasa, kterou stěžovatelé užívají, částečně udržována ve sjízdném stavu majitelem hotelu Petr panem J. a své pozemky si udržují samy (odklizení sněhu);
 - 7) vývoz komunálního odpadu je realizován všemi majiteli z místní komunikace na pozemku p.č. 3464/5;
 - 8) opravy inženýrských sítí jsou realizovány především z místní komunikace na pozemku p.č. 3464/5.

Uvedené skutečnosti nevzaly správní orgány obou stupňů při rozhodování na zřetel. Silniční správní úřad neodstranil důvodné pochybnosti ohledně vzniku účelové komunikace a neobjasnil nutnou komunikační potřebu provozu přes pozemek p.č. 3464/27. Jednal pouze v soukromém zájmu dvou osob a ne ve veřejném zájmu.

23. Porušení ustanovení § 10 správního řádu (věcná příslušnost) a § 12 správního řádu (postoupení pro nepříslušnost) žalobci spatřují v tom, že stěžovatelé požadují zajištění obnovení pokojného stavu v užívání veřejně přístupné účelové komunikace procházející pozemkem č. 3464/27 v soukromém vlastnictví žalobců, který byl zapříčiněn umístěním závoří tak, že znemožňuje průjezd vozidlům k objektům v jejich vlastnictví. Obnovení pokojného stavu ale neprošetřuje silniční správní úřad a neřídí se zákonem o pozemních komunikacích. V té souvislosti žalobci odkázali na internetové stránky obce Výprachtice, kde je uveden postup k řešení problematiky místních a účelových komunikací, a je zde uvedeno: „Jestliže se jedná o komunikaci účelovou, je postup složitější. Obecní úřad jako silniční správní úřad nemůže nařídít odstranění překážky jako v případě komunikace místní. Omezení veřejného přístupu na komunikaci účelovou lze považovat za zásah do pokojného stavu. Příslušným k provedení správního řízení podle § 5 občanského zákoníku o obnově pokojného stavu je pověřený obecní úřad, o čemž by měl silniční správní úřad občana neodkladně poučit“. Dále žalobci rozporovali, o jaké obnovení pokojného stavu stěžovatelé žádají, když od roku 2007 do současnosti (po dobu 6 let) v plném rozsahu užívají své objekty i pozemky pomocí alternativních přístupů. Dle žalobců byl stav do podání stížnosti stavem pokojným, což správní orgány v rozhodnutích neuvedly. Naproti tomu před uzavřením pozemku č. 3464/27 bylo žalobcům hrubým způsobem narušováno právo na bezpečné a zdravé rodinné bydlení. Dalším důvodem, proč není silniční správní orgán věcně příslušný, je fakt, že kdyby žalobci věděli o existenci veřejné účelové komunikace na dotčeném pozemku, žádali by podle § 77 odst. 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích za podmínek § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích o místní a přechodnou úpravu provozu na veřejně přístupné účelové komunikaci u příslušného orgánu obce s rozšířenou působností, kterou je pro danou lokalitu Městský úřad Ostrov.

24. Dále žalobci namítali porušení ustanovení § 48 správního řádu (překážky v řízení), neboť silniční správní úřad nebyl oprávněn zahájit předmětné správní řízení, neboť v danou dobu bylo a do současné doby je platný územní souhlas (ze dne 9. 4. 2008, čj. výst./983/138/08/Kj) na stavbu oplocení na pozemku č. 3644/27 vydaný stavebním úřadem na

základě žádosti žalobců jako vlastníků pozemku. Správními orgány použité ustanovení § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích hovoří o odstranění pevné překážky, na jejíž umístění nebylo vydáno povolení. Překážka, která je dle správních orgánů tvořena 2 kusy kovových závor, je od roku 2008 součástí oplocení, na nějž byl vydán územní souhlas, který je v právní moci a do dnešního dne jej nikdo nezrušil.

Porušení zákona o pozemních komunikacích

25. Ustanovení § 16 ZPK v části týkající se stavebního řízení veřejně přístupné účelové komunikace (argumentováno je i obdobnou právní úpravou v předchozím zákoně č. 135/1961 Sb.), které žalobci spatřují v tom, že se žalovaný nezabýval důvodem provozu a příčinnými souvislostmi vzniku dopravní cesty v zastavěném území obce v bezprostřední blízkosti objektů k rodinnému bydlení (odkaz na stanovisko veřejného ochránce práv ve sborníku „Veřejné cesty“ a na blíže neoznačené rozsudky Nejvyššího správního soudu). Dle žalobců žalovaný řešil situaci pouze restriktivně. Stavební činnost p. J. byla ukončena kolaudačním řízením v roce 2000 - 2001 (hotel Petr a dependance hotelu Petr). Stavební činnost paní P. probíhala v letech 1996 až 2007 (bydlení). K těmto řízením nebyli vlastníci nemovitostí č. 68 a 69 přizváni. Pokud by však v této době byla zřizována veřejně přístupná účelová komunikace, muselo by se postupovat podle zákona o pozemních komunikacích, resp. podle předchozí právní úpravy, tedy pouze na základě povolení příslušného odboru Městského úřadu Jáchymov. Žalovaný si ve vztahu ke stavební činnosti odporuje, když tvrdí, že „vznik cesty nemá se stavebním řízením nic společného“ a následně potvrzuje, že za „vznikem účelové komunikace byla zejména stavební činnost při rekonstrukcích privatizovaných rekreačních objektů“ (strana 27). Měl to tedy vzít na vědomí při vydání napadeného rozhodnutí, kde na straně 16 uvádí, že „se nejedná o stavbu účelové komunikace, která by musela dodržovat předepsané normy, ale pouze o zřetelně vyjeté koleje místy zpevněné kamennou drtí nebo šterkem, šíře může být u účelové komunikace proměnlivá“. Uvedené plně odpovídá námitkám žalobců, jejich zdůvodnění, že k vytvoření dopravní cesty došlo stavební činností. Žalovaný se měl námitkami žalobců v plném rozsahu zabývat. Uvedená ustanovení obou zákonů o pozemních komunikacích dokládají, že v období minimálně od roku 1961 by mohla veřejně přístupná účelová komunikace v zastavěném území obce vzniknout jen na základě povolení stavebního úřadu, později pak jen na základě povolení příslušného silničního správního úřadu v rozsahu stanoveném územním plánováním. Není možné, jak tvrdí žalovaný, že může „účelová komunikace vzniknout kdykoliv a kdekoliv, proto není důvodné zaobírat se jejím vznikem“. Tento případ by snad mohl obstát v nezastavěném území, ale ne tam, kde se zřizování pozemních komunikací řídí územním plánem. Na základě tohoto tvrzení by byla příslušná ustanovení v zákoně o pozemních komunikacích zcela zbytečná. O funkcionalitě stavebního zákona a územního plánování nemluvě. V průběhu řízení o prodeji předmětného pozemku ani v průběhu daného správního řízení nebylo dokladováno stavební povolení veřejné účelové komunikace a existenci takového dokumentu popírá i fakt, že v rámci řízení o kupní smlouvě úřední osoby navrhly na neveřejném zasedání města Jáchymov na st.p.č. 1415/5 a p.p.č. 3464/27 „zřízení bezúplatného věcného břemene práva chůze, vjezdu, výstavby a opravy sítí k zajištění veřejných zájmů pro vstup a vjezd za účelem opravy údržby inženýrských sítí“. Bylo by zcela kontraproduktivní, aby předchozí vlastník uvedených pozemků zřizoval toto věcné břemeno, pokud by

pozemkem č. 3464/27 procházela veřejně přístupná účelová komunikace (srov. Usnesení Nejvyššího soudu čj. 22 Cdo 1173/2005).

Porušení stavebního zákona

26. Žalobci namítali porušení stavebního zákona č. 50/1976 Sb. Argumentovali ustanovením § 32 odst. 1 písm. e) tohoto zákona s tím, že v rámci řízení o prodeji pozemku č. 3464/27 do vlastnictví žalobců bylo za účelem scelení vedeno Městským úřadem Jáchymov schvalovací řízení. Prodej dotčeného pozemku byl schválen jako ostatní plocha a za účelem zajištění vstupu jiných osob než vlastníků bylo zřízeno věcné břemeno. Argumentovali také ustanovením § 62 odst. 1 a 21 tohoto zákona tak, že otázkou přístupu či příjezdu k rekonstruovaným nebo nově zřízeným provozovnám (hotel a depandance hotelu Petr) se měl Městský úřad Jáchymov vypořádat již v době vydání stavebních povolení. Kdyby tak učinil, nedošlo by ke stávající situaci. Žalobci navrhované důkazy ze stavebních řízení probíhajících od roku 1990 do roku 2007 by osvědčily existenci nebo neexistenci souhlasu se vznikem veřejně přístupné účelové komunikace. Souvislost jejího vzniku se stavební činností stvrzuje sám žalovaný v napadeném rozhodnutí. Argumentovali také ustanovením §139a odstavec 2 písm. c uvedeného stavebního zákona s tím, že pozemek č. 3464/27 není zaveden v územním plánu obce jako ostatní komunikace, ačkoliv se nachází mezi zastavěnými plochami [§139a odst. 2 písmeno a)], ale je veden jako ostatní plocha. Veškerá činnost v zastavěném území se řídí územním plánem. V územním plánu města Jáchymov z roku 2009, který obsahuje podklady z roku 2004 a 2007 je k Novému Městu uvedeno: „Z hlediska historické části Nového Města je jeho severní část zcela utržená, pohledově ukrytá v lesním porostu nad silnicí z Mariánské k Abertamské křižovatce. Území je z hlediska obestavění páteřní komunikace téměř zaplněné, vnitřní volná plocha je do značné míry zasažena ochranným pásmem vtl plynovodu a zbytky po důlní činnosti včetně odvalu hlušiny vzniklé při dolování radioaktivních surovin. Z tohoto důvodu jsou v návrhu územního plánu navrženy pouze omezené rozvojové plochy ve vazbě na komunikaci a stávající zástavbu.“ Pokud s uvedenou komunikací nebylo v územním plánu počítáno, nelze se jí v uzavřeném zastavěném území domáhat správní cestou.

27. Dále žalobci namítali porušení vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění účinném do 25. 8. 2009. Argumentovali ustanoveními § 4 (plochy bydlení), § 22 (pozemky veřejných prostranství) a § 25 (vzájemné odstupy staveb - odstavec 7 zrušen až vyhláškou č. 22/2010). Konkrétně uvedli, že pozemek č. 3464/27 není v územním plánu obce veden jako komunikace, ani není zařazen do pasportizace účelových komunikací obce. Rovněž v geometrickém výměru provedeném v roce 2006 jako podklad ke kupní smlouvě je evidován jako ostatní nezastavěná plocha. Dle správních orgánů a doporučeného postupu pro správní úřady k řešení problematiky účelových komunikací má zápis v katastru nemovitostí pouze evidenční charakter. Podle § 133 odst. 2 občanského zákoníku se vlastnictví nabývá vkladem do katastru nemovitostí. Sborník veřejného ochránce práv k problematice účelových komunikací se zabývá zejména řešením situací vzniklých v letech 1948 až 1989. Žalobci však nákup pozemku realizovali v roce 2006, sami rozporovali využití dotčeného pozemku, a pokud by předchozí vlastník tvrdil, že je pozemek zatížen pozemní komunikací, zcela jistě by byla zanesena v geometrickém plánu i v evidenci katastru nemovitostí. Místo toho předchozí vlastník uvalil na pozemek věcné břemeno. Pokud by se

však jednalo o veřejnou účelovou komunikaci již v době prodeje dotčeného pozemku, proč není zanesena v územním plánu obce, proč není zaměřena v katastrálních mapách, proč byl do nového geometrického výměru zaveden pozemek a ne komunikace. Zřejmě proto, že v době pořizování geometrického plánu pro účely prodeje dotčeného pozemku stále probíhala stavební činnost na nemovitosti p. P. (ukončena v letech 2007-2008). Navíc tím, že správní orgán dopravní cestu deklaruje jako veřejně přístupnou účelovou komunikaci, porušuje § 25 odst. 7 uvedené vyhlášky, neboť komunikace prochází ve vzdálenosti cca 0,75m od průčelí objektů určených k rodinnému bydlení, jejichž okna všech obytných místností směřují právě k této komunikaci. Toto ustanovení bylo platné do roku 2007 a zrušeno bylo až v roce 2010 (tj. 4 roky od nabytí pozemku 3464/27 do vlastnictví žalobců). Pozemek byl od roku 2007 uzavřen a užíván jako zahrada pouze pro potřeby vlastníků. Rovněž není naplněn požadavek § 22 odst. 2 této vyhlášky na šíři veřejného prostranství, jehož součástí je pozemní komunikace zpřístupňující pozemek rodinného domu. Objekty č.e. 42,43 a č.e. 38,39 nejsou rodinným domem, ale ubytovacím zařízením, proto stavební zákon a jiné zákonné normy ukládají zcela jiné podmínky k jejich přístupu (množství osob, parkovací plochy, požární normy apod.) Tím, že by provoz probíhal v bezprostřední blízkosti domu, kdy průčelí domu, okna všech obytných místností i východ z nemovitosti by ústil rovnou na veřejně přístupnou účelovou komunikaci, je hrubě ovlivněna bezpečnost a zdraví osob, což je porušením § 4 uvedené vyhlášky, neboť by nebylo zajištěno kvalitní prostředí pro bydlení umožňující nerušený a bezpečný pobyt a každodenní rekreaci a relaxaci obyvatel. Také tvrzení o nízké frekvenci vozidel je mylné, neboť od roku 2000 měla stále stoupající tendenci. V letech 2005 až 2007 se denní počet projíždějících vozidel (osobních, nákladních nad 3,5t, autobusů i traktorů) pohyboval okolo 75 až 100 vozidel denně. Frekvenci vozidel lze odvodit z návštěvnosti ubytovacích zařízení, jejich zásobování, obsluhy apod. Naproti tomu místní zpevněná komunikace na p.č. 3464/3, která dle původní výstavby i dle současného územního plánu zajišťuje přístup k nemovitostem stěžovatelů, splňuje podmínky stavebního zákona i zákona o pozemních komunikacích platných v době svého vzniku i v době současné. Veřejně přístupná účelová komunikace vedoucí přes pozemek č. 1415/2 od silnice III. třídy k depandance hotel Petr prochází nezastavěným územím a provoz nikoho nezatěžuje. Platné právní normy upravují přístupy k objektům podle druhu jejich využití. Žádná norma však nestanoví, že provozovatel nebo majitel objektu musí mít zajištěn příjezd vozidlem ke vstupním dveřím objektu. Nové Město je rekreační osadou v horské oblasti, proto by měl Městský úřad Jáchymov preferovat čisté životní prostředí. V jiných rekreačních oblastech je zcela běžné, že jsou k objektům vedeny pouze pěší stezky a otázka parkování je řešena pomocí záchytných parkovišť.

Nutná komunikační potřeba

28. Žalovaný deklaruje v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že „Teprve naplněním všech výše uvedených znaků je potvrzena existence veřejně přístupné účelové komunikace“. Jedním z těchto znaků je prokázání nutné komunikační potřeby. S touto otázkou se správní orgány obou stupňů bez dalších pochybností nevypořádaly. Objekty jsou od roku 2007 stále v provozu, je plně zajištěna jejich obslužnost i návštěvnost. Žalobci v té souvislosti citovali z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011-99, ve kterém je řešena otázka nutné komunikační potřeby. Dle žalobců všechny alternativy přístupu uvedené v popisu místní situace prověřoval silniční správní úřad v lednu 2008. Stěžovatelé po celou

dobu uzavření pozemku č. 3464/27 (6 let) užívají své objekty pomocí alternativních přístupů, nebyla narušena jejich obslužnost ani návštěvnost. Ve správním řízení se domáhají provozu přes dotčený pozemek zejména z důvodu snadnější a kratší zimní údržby, což však nedokazuje nutnou ničím nenahraditelnou komunikační potřebu, která je jedním ze znaků pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace. V případě Ing. P. nelze hovořit ani o pravidelné nutné komunikační potřebě, neboť své objekty využívá výhradně v zimním období od listopadu do března k podnikatelské činnosti. V ostatních měsících se o své pozemky ani řádně nestará (neseká travní porost apod.). Pouze před ohlášeným místním šetřením v září 2012 posekal travní porost, který na jeho pozemku č. 3464/30 v místě deklarované veřejně přístupné účelové komunikace dosahoval výšky cca 1m (žalobce může dokladovat fotografiemi). Žalovaný uvádí, že vlastník účelové komunikace není povinen provádět zimní údržbu. Pozemek č. 3464/27 by tak byl v zimním období pokryt souvislou vrstvou sněhu 1 až 2 m. Žalobci svými prostředky a silami vlastní pozemek celoročně udržují ve sjízdném stavu, neboť denně dojíždějí do zaměstnání. Snaha stěžovatelů domáhat se využívání dotčeného pozemku zejména v zimním období je zjevně účelová, nejenže je nemorální, ale především zcela postrádá právní oporu v současných zákonných normách.

Souhlas vlastníka s veřejným užíváním

29. Dle žalobců měly správní orgány obou stupňů postupovat podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011-99 také při posouzení souhlasu vlastníka s veřejným užíváním deklarované komunikace. Žalobci nabyli dotčený pozemek v dobré víře na základě jeho prodeje realizovaného se závěrem, že pozemek není žádným typem komunikace. Zohledněna měla být i skutečnost, že prodáváný pozemek nebyl v soukromém majetku, ale v majetku státu, resp. města Jáchymov. Nejenže správní orgány dle uvedeného rozsudku nepostupovaly, ale žalovaný se s těmito otázkami v napadeném rozhodnutí nevypořádal (přes své vlastní tvrzení, že je nutné se s těmito otázkami při řešení vypořádat). Součástí stavebních řízení vedených v letech 1990 až 2008 bude vyjádření k přístupu na staveniště. Tak měl být prokázán souhlas s přístupem přes pozemky a následné využití pozemků. Pokud by nebylo stanovisko zjištěno anebo by vznikly pochyby o vydání souhlasu předchozího vlastníka, měl silniční správní úřad postupovat ve prospěch vlastníka pozemku. Pokud by silniční správní úřad trval na deklaraci veřejné účelové komunikace bez souhlasu současného vlastníka, měl rovněž postupovat podle citovaného rozsudku („Bez souhlasu vlastníka lze existenci veřejně přístupné účelové pozemní komunikace deklarovat pouze za současné přímé aplikace článku 11 odst. 4 Listiny. V takovém případě je tedy nutné poskytnout vlastníkovu náhradu za nucené omezení vlastnického práva.“). Správní orgány obou stupňů popsané skutečnosti nezohlednily, pouze se bez individuálního přístupu řídili doporučenými postupy správního řízení vedeného v souvislosti s účelovými komunikacemi (žalovaný z tohoto návodu v napadeném rozhodnutí cituje). Žalovaný měl věc posuzovat podle právních norem platných v době jím deklarovaného vzniku veřejně přístupné účelové komunikace (tedy od roku 1990). Žalobci v případě pochybností své jednání vždy konzultovali s úředními osobami příslušných odborů Městského úřadu Jáchymov v dobré víře v jejich odbornou a profesní způsobilost.

30. Z uvedeného i ze správního spisu vyplývá, že pokojný stav žalobci narušen nebyl, naopak pro uživatele nemovitostí č. 68, 69 konečně nastal. Dle žalobců nebyla porušena práva

stěžovatelů. Žalovaný měl na základě pochybení úředníků a správních orgánů Městského úřadu Jáchymov podat podnět k vyvození důsledků vůči úředním osobám, které se na správě obecního majetku a vedení správního řízení podílely. Měl jednat ve prospěch majitelů pozemku a jejich práv k nim, které nabyli v dobré víře. Žalovaným vznesená obava z řetězové reakce při zamezování provozu na pozemcích stěžovatelů je neopodstatněná. Oproti žalobcům se stěžovatelé rozhodli věnovat své pozemky od jejich nabytí k veřejnému užívání, nebo na ně přešlo právo veřejného užívání od předchozího vlastníka (nemají zřízeno věcné břemeno, v kupním řízení nežádali vlastníka o stanovisko apod.) Ze strany stěžovatelů se jedná o projev pouze jejich vůle jako vlastníků nemovitostí. Avšak není zde žádný právní základ, aby ke stejnému úkonu nutili majitele jiných pozemků. Stěžovatel Ing. P. by v roce 2007 odkázán vedoucím odboru hospodářsko-správním Městského úřadu Jáchymov na občansko-právní řízení, neboť je pozemek v soukromém vlastnictví žalobců. Stěžovatel však pro své nároky nemohl najít právní oporu (§ 151o odst. 3 občanského zákoníku). Ale i šetřením silničního správního úřadu z ledna 2008 byly zjištěny minimálně další dva alternativní přístupy k objektu stěžovatele. Pan J. průjezd po pozemku č. 3464/27 nikdy nenárokoval a ke správnímu řízení se vyjádřil pouze při místním šetření v září 2012, kdy uvedl pouze to, že přes pozemky v zimě v roce 1990 jel.

Závěr žaloby

31. Správní orgány obou stupňů a účastníci řízení se shodli, že dopravní cesta po dotčeném pozemku vznikla v důsledku stavební činnosti. Stavební řízení v letech 1990 až 2007 byla realizována na základě stavebních povolení vydaných stavebním odborem Městského úřadu Jáchymov. Následný provoz po skončení stavební činnosti je na pozemcích neoprávněný a cesta tak právně neexistuje a jako veřejně přístupná účelová komunikace nemůže být deklarována pro neexistenci naléhavé ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Stavební povolení zcela určitě obsahovala zákonem stanovenou povinnost uloženou stavebníkům uvést pozemky do původního stavu. Pan J. svévolně nebo snad dokonce se souhlasem stavebního úřadu zastavěl v letech 1990 až 2001 veřejně přístupnou účelovou komunikaci vedoucí z místní komunikace na p.č. 4932/5 po parcele 1415/1 vedoucí nad pozemky stěžovatelů. Poté začal používat jako příjezd k hotelu Petr nájezd na stavbu přes pozemky podél objektů stěžovatelů a žalobců, kde byly vyježděny koleje po demoliční práci objektu trafostanice ČEZ. Od roku 1996 tuto trasu začali využívat také P. Úřední osoby Městského úřadu Jáchymov v letech 2000 až 2005 i přes připomínky obyvatel objektů k rodinnému bydlení č.p. 68, 69 situaci neřešily s tím, že se nejedná o pozemní komunikaci, nikdy jí nebyla ani nebude. Není uvedena v seznamu místních a účelových komunikací. Není zanesena v územním plánu osady Nové Město v k.ú. Jáchymov. Žádný ze stěžovatelů se v letech 1990 až 2006 nezasadil, aby průjezd po pozemcích byl klasifikován jako pozemní komunikace. Od roku 2007 do roku 2012 se stěžovatelé o průjezd pozemkem č. 3464/27 nepokusili a nevyužívali jej. Námitku k existenci komunikace vznesli v rámci řízení o prodeji dotčeného pozemku v roce 2005 pouze žalobci. Ze strany úředních osob byli přesvědčováni, že nabízený pozemek není pozemní komunikací a v tomto duchu byl prodej uskutečněn. Žalobci ho nabyli v roce 2006 v dobré víře, že zde komunikace nikdy povolena nebyla a nebude. Je politováníhodné, že silniční správní úřad i žalovaný nepostupovali ve veřejném zájmu, pouze přistoupili na soukromé požadavky dvou fyzických osob. Navíc svým postupem podpořili stěžovatele v mylném výkladu jejich nároků. Z uvedených skutečností i přístupu

silničního správního úřadu je zřejmé, že Městský úřad Jáchymov v období let 1990 až 2012 postupoval při správě majetku státu nezodpovědně. Svým přístupem k věci, především nečinností v období od 22. 2. 2008 do 7. 3. 2012, zapříčinil stávající stav a vyvolal tak pochyby o své způsobilosti věc řešit. Pokud silniční správní úřad jednou konstatoval, že se jedná o soukromý majetek žalobců, neměl své stanovisko měnit. Žalobci, jako soukromí vlastníci majetku nabytého v dobré víře, nejsou povinni odčínovat chyby úředních osob omezováním vlastnických práv zakotvených v Listině základních práva svobod. Žalobci v rámci ochrany svého majetku a ochrany bezpečnosti a zdraví podali žádost o omezení provozu na deklarované účelové komunikaci a současně podali žádost o přezkum napadeného rozhodnutí k dozorovému orgánu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

32. Žalovaný uvedl, že žalobci podali 18. 2. 2013 podnět k přezkumnému řízení napadeného rozhodnutí. Přezkumné řízení bylo Ministerstvem dopravy zahájeno usnesením ze dne 27. 3. 2013, čj. 193/2013-120-STSP/2 a usnesením ze dne 10. 5. 2013, čj. 193/2013-120-STSP/16 ve znění opravného usnesení ze dne 24. 5. 2013, čj. 193/2013-120-STSP/17 bylo zastaveno.

33. Žalobci argumentují mimo jiné získaným územním souhlasem ze dne 9. 4. 2008, čj. Výst/983/138/08/Kj k oplocení celého pozemku p.č. 1415/5 a p.č. 3464/27 včetně dvou závor. Dle žalovaného se v případě oplocení uvedených pozemků a umístění dvou závor jedná o stavbu, která sice byla povolena stavebním úřadem, ale bez povolení příslušného silničního správního úřadu, který je v případě pochybností o existenci pozemní komunikace oprávněn rozhodnout. Jedná se tak o nezákonný územní souhlas, kdy byla povolena stavba na pozemní komunikaci bez předchozího povolení silničního správního úřadu (Stanoviska veřejného ochránce práv, Veřejné cesty, 2. rozšířené vydání). Stavbou oplocení uvedených pozemků, zejména dvou závor, je bráněno obecnému užívání ve smyslu § 19 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, kdy v mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených tímto zákonem smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny (dále jen „obecné užívání“), pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon nebo zvláštní předpis jinak. Uživatel se musí přizpůsobit stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu dotčené pozemní komunikace. Obecné užívání pozemní komunikace shledal žalovaný jako důležitý veřejný zájem. Žalovaný dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

IV. Replika žalobců

34. Žalobci uvedli, že proti usnesení Ministerstva dopravy ze dne 10. 5. 2013, čj. 193/2013-120-STSP/16 ve znění opravného usnesení ze dne 24. 5. 2013, čj. 193/2013-120-STSP/17 podali 20. 6. 2014 rozklad. Dále uvedli, že byla v daném případě porušena zásada spolupráce správních orgánů, a to již v roce 2006 při prodeji pozemku p.č. 3464/27, tak v roce 2008 při vydání územního souhlasu s oplocením. Žalobce si řádně plnil své povinnosti kupujícího a následně majitele pozemku. Jako kupující o prodej pozemku dle podmínek stanovených Městem Jáchymov řádně požádal a po seznámení se s kupní smlouvou a ujištění, že je právní stav a vztah k pozemku v souladu se smlouvou i skutečným stavem, tento řádně

zaplatil. Jako majitel pozemku řádně zažádal, nad rámec povinnosti, o oplocení celého pozemku a tak jeho sloučení s ostatními pozemky okolo nemovitosti č.p. 68, 69. Ani v jednom případě nebyl žalobce jako účastník řízení povinen zjišťovat, zda správní orgány mezi sebou řádně spolupracují. Správní řád ani jiná právní úprava tuto povinnost účastníku správních řízení nestanovuje. Právní úprava neopravňuje správní orgán k tomu, aby „nesprávné úřední postupy“ byly přeneseny na účastníky, kteří svá práva nabyli v dobré víře a v tomto duchu s nimi nakládají.

35. Tvzení žalovaného, že je stavbou oplocení bráněno obecnému užívání ve smyslu §19 odst. 1 ZPK, je v příkrém rozporu se skutečností. Pozemek p.č. 3464/27 již sedm let nikdo, kromě majitelů nemovitosti č.p. 68, 69, k provozu nepoužívá. Přesto všichni účastníci své nemovitosti řádně užívají a provozují. Pokud správní orgány uvádějí, že přístup přes pozemek p.č. 3464/27 je jediný a ničím nenahraditelný, nemůže se v zastavěném území obce jednat o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, ale o příjezdovou komunikaci, která má dle právní úpravy dané parametry, které musejí být dodrženy. Příjezdová komunikace musí být zahrnuta v územním plánu a tímto se řídit. Citované ustanovení § 19 odst. 1 ZPK se vztahuje na pozemní komunikace a ne na veřejně přístupné účelové komunikace. Jejich provoz stanovuje tento zákon, nebo zvláštní předpis, kterým je např. zákon o provozu na pozemních komunikacích, který v § 77 odst. 2 stanoví, kdo je oprávněn provoz na veřejně přístupné účelové komunikaci stanovit. Tím se dostáváme opět na začátek. V roce 2006 byl pozemek p.č. 3464/27 prodán Městským úřadem Jáchymov bez zatížení veřejným provozem. V tomto duchu vydal stavební úřad v roce 2008 územní souhlas s oplocením celého pozemku. Následně v roce 2012 vydal silniční správní úřad rozhodnutí napadené odvoláním a následně rozhodnutí žalovaného touto žalobou, přezkumem a rozkladem. Je tak zřejmé, že k pochybení došlo na Městském úřadu Jáchymov, který by měl nést jeho následky. Přesto jsou vlastnická práva žalobců nabytá v dobré víře neustále omezována protiprávními rozhodnutími úředníků MěÚ Jáchymov, kteří jsou v dané věci dle žalobců podjatí a snaží se napravit chyby vzniklé nezákonnými postupy. O situaci věděli již od roku 2007 a žádným způsobem nekonali, i když jim to zákon z úřední povinnosti nařizuje. Správní orgány poukazují na postupy v souladu s právní normou a ve veřejném zájmu. Veřejný ochránce práv ale doporučuje hodnotit každý případ samostatně a především dle místní situace. Pokud by správní orgány provedly řádné místní šetření, zjistily by, že provoz přes pozemek p.č. 3464/27 není požadován ve veřejném zájmu, ale pouze pro usnadnění zimního příjezdu a jednodušší zimní údržby pro manžele P. a paní P., tedy o přístup z pohodlí, jak o něm hovoří veřejný ochránce práv.

36. Žalobci proto zopakovali, že majitelé pozemků p.č. 3464/30, 3464/26 a 3464/29 tyto od roku 2007 dosud běžným způsobem bez omezení užívají. Přístup mají třemi způsoby. Prvním z místní komunikace na pozemku p.č. 3464/3, která vede na hranici jejich pozemků asi 8 m od jejich objektů. Komunikace se nachází pod svahem a k objektům je nutné dojít pěšky. Druhý přístup je po veřejně přístupné účelové komunikaci na pozemku č. 1415/1 na hranici pozemku č. 3464/30 a č. 3464/26 až na pozemek č. 3464/29. „Cesta“ končí asi 20 m od objektů a po drobné investici ze strany majitelů pozemků č. 3464/30 a č. 3464/26 by byla sjízdná až k objektům. Třetí přístup (v současné době majiteli pozemků č. 3464/30 a č. 3464/26 užívaný) je od silnice III. třídy č. 22137 přes pozemek č. 3488/1 a č. 3464/29, kde vede od nepaměti veřejně přístupná účelová komunikace, kterou povolil MěÚ Jáchymov již v roce 2004 zpevnit jako příjezd k hotelu p. J. Tato „cesta“ končí na pozemku č.

3464/29, na hranici s pozemkem č. 3464/26 majitelky p. P. K těmto tvrzením přiložili žalobci fotografie, z kterých je zřejmé, že po této „cestě“ jezdí majitelé pozemků č. 3464/30 a č. 3464/26 a jejich návštěvy již od roku 2007-2008, aniž by k provozu užili pozemek p.č. 3464/27. Jeho užívání se domáhají kvůli jednodušší zimní údržbě a správní orgány jím pod záštitou „veřejného zájmu“ vycházejí vstříc. Ze spisového materiálu a z přiložených fotografií ale plyne, že není naplněna podmínka ničím nenahraditelné komunikační potřeby pro přístup k pozemkům a objektům nebo jejich obhospodařování. V současné době není naplněna ani další podmínka, a to vyjeté koleje na pozemku č. 3464/30, neboť manželé P. svůj objekt a pozemek užívají pouze k zimní podnikatelské činnosti a pozemek je tak do výše cca 75 cm zarostlý travou. Tyto popsané skutečnosti správní orgány při hodnocení důkazů stále opomíjejí a neberou zřejmé skutečnosti na zřetel. Veřejný ochránce práv však upozorňuje „existují-li jiné způsoby, jak dosáhnou sledovaného cíle, aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům. Pokud se přístupu domáhají stěžovatelé, kteří mají neomezený přístup na své pozemky a ke svým nemovitostem pěšky i vozidly, ale tento je veden přes jejich pozemky, není na místě omezovat vlastnická práva žalobců. Provoz přes pozemky byl povolen pouze a jedině na podkladě stavební činnosti, která trvala až do roku 2007. Není možné uvádět, že se jednalo o konkludentní souhlas s užíváním. Vznik provozu

je proto bezprostředně svázán se stavebním řízením, proto jde o vznik dle stavebního zákona a ne dle zákona o pozemních komunikacích. Od roku 2007, kdy bylo provedeno poslední kolaudační řízení u p. P., není provoz přes pozemek p.č. 3464/27 veden. Provoz je veden pouze přes státní pozemek č. 3488/1 a soukromý pozemek č. 3464/29, kde vede cesta od nepaměti, navíc schválená k přístupu k parkovišti hotelu pana J. Odtud jezdí P. a p. P. přes své soukromé pozemky p.č. 3464/26 a 3464/30 ke svým objektům, ke kterým se ale dostanou i přímo z komunikace na pozemku p.č. 3464/3.

V. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

37. Osoby zúčastněné na řízení ad 1) a 2) souhlasily se žalobou a uvedly, že na pozemcích č. 3464/27, č. 3464/30 a č. 3464/26 nemohla nikdy vzniknout právně odůvodnitelná veřejně přístupná účelová komunikace. Nikdy zde cesta nevedla. Nechápu, jak je možné, že v našem právním státě může být prodán pozemek jako zahrada bez cesty, na prodeji se podílí X osob MěÚ Jáchymov a po sedmi letech může jeden úředník stejného MěÚ v Jáchymově tvrdit, že se na pozemku cesta nachází.

38. Osoby zúčastněné na řízení ad 1) a 2) se do domu č.p. 68 nastěhovaly v roce 1979. Tehdy se jednalo o podnikový dům, jehož majitelem byl Ústav sociální péče M. V té době vedla k domu příjezdová komunikace na pozemku č. 3464/27, která končila před přístavkem vedle domu č.p. 68, kde bylo zřízeno parkování na vozidla. Od tohoto místa vedl dále na pozemky sousedů, tedy č. 3464/30, č. 3464/26 a č. 3464/29 úzký chodníček. Před objekty na uvedených pozemcích byl jen trávník a dětské pískoviště. V té době na pozemku 3464/29, kde je dnes hotel a penzion byl objekt trafostanice a chata podniku Tevuh. Následně byl postaven ještě jeden objekt, ze kterého je dnes hotel Petr pana J. Stavba ale byla realizována po cestě od pozemku 4932/5, která i dnes vede na hranici mezi pozemky 1415/1, 3464/30 a 3464/26. K trafostanici se po této cestě jezdilo také nebo z druhé strany přes les od silnice III. třídy č.

22137. Tehdy to byla jedna průjezdná cesta. Objekt na pozemku č. 3464/26 vlastnil podnik Artia, objekt na pozemku č. 3464/30 vlastnilo Vrchní státní zastupitelství. K těmto objektům se všechno dopravovalo pomocí schodišť od místní komunikace na pozemku č. 3464/3. Uhlí se nosilo v kýblech nebo v kolečku a s rozvojem techniky pomocí dopravníkového pásu. Objekty jsou od silnice maximálně 8 m, a proto to není ani dnes žádný problém. V.A. zde bydlel již v roce 1962 a situace byla stejná. Nikdo se provozu pod okny objektů nedomáhal a ani jej nevedl.

39. Situace se změnila prodejem objektů a pozemků po roce 1990. Byla zbourána trafostanice na pozemku č. 3464/29 a přestěhována na jiný pozemek v Novém Městě. Technika, která bourání prováděla, především odvoz sutí od staveniště, nemohla po lesní cestě vyjet, proto se rozhodli projet podél oken nemovitostí na pozemcích č. 3464/29, č. 3464/26, č. 3464/30 a č. 3464/27, kde následně najeli na místní komunikaci č. 4932/5. Po těžkých vozidlech zůstali vyjeté blátivé koleje a byly zničeny trávníky před domy. Následně začali rekonstrukce na objektech na pozemku č. 3464/29, které byly změněny na dnešní hotel Petr a dependence Petr (penzion) pana J. Vzhledem k tomu, že byly koleje po nákladních vozidlech na pozemcích stále patrné, začali jezdit po pozemcích s materiálem také stavbaři od J. Poté začal stavět pan P. a také jezdil po kolejích od nákladňáků. Cestu zde ale nikdo nepovolil. Když jsme se obrátili na MěÚ Jáchymov, vždy nás uklidňovali, že se situace změní, až dostavějí a že J. budou mít parkoviště a příjezd zezadu přes les. Parkoviště vybudovali, cesta přes les jim byla povolena, ale situace se nezměnila, provoz se naopak zvyšoval. Při jednání o územním plánu v roce 2004 zástupci města tvrdili, že je provoz povolen pro stavební účely a ne k veřejnému užívání pozemků. Úředníci radili odkoupit pozemek a oplotit jej. Následná argumentace ohledně koupě pozemku a jeho oplocení je shodná s žalobci. Závěrem j uvedeno, že osoby zúčastněné na řízení ad 3), 4) a 5) mají přístup ke svým nemovitostem nepřetržitě od doby, kdy se staly majiteli pozemků a objektů na nich. V domech nebydlí trvale, pouze dojíždějí, a to osoby zúčastněné na řízení ad 4) a 5) jen v zimě. Jízdou podél oken osob zúčastněných na řízení ad 1) a 2) by si cestu částečně zkrátily a měly by jednodušší zimní údržbu, neboť žalobce si kvůli dojíždění do zaměstnání udržuje před domem prostor pro odjezd vozidlem.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Z čeho soud vycházel

40. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (*dále jen „s.ř.s.“*) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s.ř.s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. O věci samé rozhodl soud podle § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný s tím vyslovili souhlas.

41. Žaloba je důvodná.

42. Mezi účastníky je sporné, zda se na pozemku p.č. 3464/27 v katastrálním území Jáchymov nachází část veřejně přístupné účelové komunikace. Od toho se pak odvíjí odpověď na otázku, zda byla žalobcům v souladu se zákonem uložena silničním správním úřadem povinnost odstranit z této veřejně přístupné účelové komunikace pevné překážky, které tvoří dvě ocelové závory pevně zabetonované v zemi, z nichž jedna umístěná na hranici pozemku p.č. 3464/27 a p.č. 3464/30 je uzamčena, čímž zcela vylučuje obecné užívání uvedené komunikace.

Skutkový základ věci

43. Žalobou dotčené území dle katastru nemovitostí.

Pozemek p.č. 3464/27

44. Pro přehlednost soud k uvedeným katastrálním mapám uvádí jejich popis. Na západě daného území se nachází silnice III. třídy č. 22137, od které klesá směrem na jihovýchod místní komunikace na pozemku č. 4932/5, následuje levotočivá zátáčka a ve směru od jihu na

sever místní komunikace na pozemku č. 3464/3, ze které vedou vlevo přes asi 2 m vysoký svah nezpevněné navážky schody k pozemkům a nemovitostem na nich umístěným.

45. Ve vlastnictví žalobců jsou pozemky p.č. 3464/27, p.č. 1415/5, p.č. 3464/4 a na něm st.p.č. 1416. V SJM rodičů žalobce [osob zúčastněných na řízení ad 1) a 2)] jsou pozemky p.č. 5349, p.č. 3464/41 a na něm st.p.č. 1417. V SJM manželů P. [osob zúčastněných na řízení ad 2) a 3)] je pozemek p.č. 3464/30 a na něm st.p.č. 1418 a st.p.č. 1419. Ve vlastnictví L.P. [osoby zúčastněné na řízení ad 5)] je pozemek p.č. 3464/26 a na něm st.p.č. 1420 a 1421. Ve vlastnictví D.J., který neuplatňuje práva osoby zúčastněné na řízení, je pozemek p.č. 3464/29 a na něm st.p.č. 1422, st.p.č. 1423 a st.p.č. 1823. Na pozemku p.č. 3464/29 ležící st.p.č. 1424 je ve vlastnictví ČEZ Distribuce, a.s.

46. Dle výpisu z katastru nemovitostí je u pozemku p.č. 3464/27 o výměře 675 m² uveden způsob využití neplodná půda a druh pozemku ostatní plocha.

47. Z obsahu správního spisu a odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je zřejmé, že dosud nebylo silničním správním úřadem rozhodováno podle § 142 správního řádu deklaratorně o tom, že se na pozemku p.č. 3464/27 ve vlastnictví žalobců nachází, resp. nenachází, veřejně přístupná účelová komunikace. Silniční správní úřad v nyní krajským soudem posuzované věci rozhodoval o tom, zda se na pozemku p.č. 3464/27 nachází či nenachází veřejně přístupná účelová komunikace teprve ve správním řízení zahájeném k žádosti podané dne 7. 3. 2012 (*dále též „uvedená žádost“*) Ing. J.P. a L.P. o odstranění pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace, jejíž část se dle tvrzení žadatelů nachází na pozemku p.č. 3464/27 (*dále též „dotčený pozemek“*). Ing. J.P. je v SJM spoluvlastníkem nemovitostí sousedících s nemovitostmi žalobců a rodičů žalobce a L.P. je vlastníkem nemovitostí sousedících s nemovitostmi manželů P.

48. Silniční správní úřad žadatelům dne 13. 3. 2012 (usnesením z 9. 3. 2012, čj. 0000935/12/PVa) sdělil podle § 42 správního řádu, že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední ve věci uvedené žádosti s tím, že *„pozemek p.č. 3464/27 je v osobním vlastnictví žalobců a není účelovou ani jinou komunikací, proto nelze řízení zahájit“*. Usnesení obsahovalo poučení, že se proti němu nelze podle § 66 odst. 2 a § 76 odst. 5 správního řádu odvolat. Žadatelé proto podali proti tomuto usnesení stížnost k žalovanému. Žalovaný shledal stížnost důvodnou, neboť silniční správní úřad nepostupoval v souladu se zákonem o pozemních komunikacích a správním řádem.

49. Silniční správní úřad zahájil 22. 5. 2012 správní řízení o nařízení odstranění pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace a na 5. 6. 2012 nařídil místní šetření a na místě samém shledal, že je *„účelová komunikace přehrazena jednou uzamčenou závorou a je tak zcela znemožněno její obecné užívání. Druhá závora byla odkryta pro možnost příjezdu k domům ... (žalobců a rodičů žalobce)“*. Žalobci podali 28. 5. 2012 odvolání proti zahájení tohoto řízení a byli informováni, že proti oznámení o zahájení řízení se nelze odvolat. Silniční správní úřad po provedeném řízení vydal dne 7. 6. 2012 pod čj. 0002154/12/PVa rozhodnutí, kterým nařídil žalobcům odstranit pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace, jejíž část se nachází na pozemku p.č. 3464/27. Proti tomuto rozhodnutí se žalobci 19. 6. 2012 odvolali. V odvolacím řízení žalovaný uvedené rozhodnutí silničního správního úřadu zrušil

a věc vrátil k novému projednání s tím, že silniční správní úřad „vycházel pouze z tvrzení účastníků řízení a neprovedl dostatečné důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.“ V rámci dalšího řízení bylo rozhodováno o námitce žalobců o podjatosti zaměstnanců Městského úřadu Jáchymov, odboru hospodářsko-správního, pana V. a pana H. Nadřízený obou rozhodl, že oba nejsou vyloučeni z projednání a rozhodnutí věci.

50. Po provedeném správním řízení rozhodl silniční správní úřad pod výrokem I., že se „na pozemcích p.č. 3464/27, 3464/30, 3464/26 a 3464/29 v katastrálním území Jáchymov, v místní části Nové Město, nachází veřejně přístupná účelová komunikace a tento právní stav trvá nejméně od roku 1990. Účelová komunikace vede po daných pozemcích v šířce cca 2,5 metru, prochází podél nemovitostí č.p. 69 (Z.A. a J.A.), č.p. 68 (V.A. a Z.A.), č.e. 43 a 42 (Ing. J.P. a D.P.), č.p. 65 a 64 (L.P.) a č.e. 39 a 38 (D.J.) na zvýšeném valu sousedícím s místní komunikací nacházející se na pozemku p.č. 3464/3. Výrokem II. rozhodl, že se: „nařizuje ... (uvedeny generálie žalobců) ve lhůtě 5 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí odstranit pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace, jejíž část se nachází na pozemku p.č. 3464/27 v katastrálním území Jáchymov. Pevné překážky tvoří dvě ocelové závory, které jsou pevně zabetonovány v zemi. Jedna závora je uzamčena, čímž zcela vylučuje obecné užívání komunikace.“

51. Žalovaný ve výroku napadeného rozhodnutí doplnil v souladu s § 68 odst. 2 správního řádu označení účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a uvedl zde Ing. J.P., D.P. a L.P. včetně generálií. Dále v souladu s § 90 odst. 5 věta druhá správního řádu rozhodnutí silničního správního úřadu ve zbytku potvrdil.

Právní hodnocení

A.

52. Podle § 29 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích *pevnou překážku lze umístit na pozemní komunikaci pouze na základě povolení silničního správního úřadu vydaného po projednání s vlastníkem dotčené pozemní komunikace a se souhlasem Ministerstva vnitra, jde-li o dálnici a rychlostní silnici, v ostatních případech se souhlasem příslušného orgánu Policie České republiky. Povolení lze vydat pouze za předpokladu, že nebude ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu a že žadatel o vydání povolení zajistí na svůj náklad všechna potřebná opatření.* Silniční správní úřad rozhodoval o nařízení odstranění nepovolené pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích, podle něhož *pevné překážky, na jejichž umístění nebylo vydáno povolení, jsou jejich vlastníci povinni odstranit na svůj náklad ve lhůtě stanovené silničním správním úřadem. Po marném uplynutí stanovené lhůty je vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace oprávněn odstranit pevnou překážku na náklady jejího vlastníka.*

53. Právní režim pozemních komunikací upravuje zákon o pozemních komunikacích. Podle § 2 odst. 1 ZPK je *pozemní komunikace dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.* V odstavci 2 tohoto ustanovení jsou uvedeny čtyři kategorie pozemních komunikací, a to *dálnice, silnice, místní komunikace a účelové komunikace.* Dálnice, silnice

a místní komunikace jsou podle zákona o pozemních komunikacích ve vlastnictví osob veřejného práva (státu, kraje, obce). Účelové komunikace mohou být ve vlastnictví soukromých subjektů.

54. Podle § 7 odst. 1 věta první zákona o pozemních komunikacích *účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*. Tyto komunikace jsou veřejně přístupnými účelovými komunikacemi. Zákon o pozemních komunikacích vymezuje v § 7 odst. 2 také účelové komunikace, které nejsou veřejně přístupné, neboť se nachází v uzavřeném prostoru nebo objektu, kde slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu.

55. Pojmem veřejně přístupná účelová komunikace se opakovaně zabýval Ústavní soud, a to např. v nálezu ze dne 9. 1. 2008, sp.zn. II. ÚS 268/06 a v nálezu ze dne 15. 3. 2011, sp.zn. III. ÚS 2942/10 (dostupných na <http://nalus.usoud.cz>). V prvně jmenovaném nálezu Ústavní soud mimo jiné konstatoval: „*Vlastnické právo je omezitelné v případě kolize s jiným základním právem nebo v případě nezbytného prosazení ústavně aprobovaného veřejného zájmu za náhradu. Absentuje-li některá z podmínek nuceného omezení vlastnického práva, jedná se o neústavní porušení vlastnického práva. V takových případech lze ústavně konformně omezit vlastnické právo pouze se souhlasem vlastníka a nelze proto vůbec hovořit o nuceném (resp. vynuceném) omezení podle ustanovení § 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Jinak řečeno, existuje-li v zákoně veřejnoprávní institut omezující vlastnické právo, aniž by s tímto omezením spojoval poskytnutí náhrady, je nezbytnou podmínkou jeho ústavní konformity souhlas vyjádřený vlastníkem. Přesně tak je tomu v případě tzv. veřejně přístupných účelových komunikací definovaných v ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v jejichž případě je vlastnické právo omezeno tím, že vlastník musí strpět obecné užívání pozemku jako komunikace (§ 19 zákona) a umožnit na něj veřejný přístup. Účelovou komunikací se pozemek stává přímo ze zákona, pokud splňuje definici podanou v ust. § 7 odst. 1 zákona, tj. pokud slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí, nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Zákon o pozemních komunikacích však toto omezení nespojuje s poskytnutím finanční náhrady. S ohledem na shora uvedené lze tedy konstatovat, že jeho jediný ústavně konformní výklad je ten, že s takovým omezením vlastnického práva musí vlastník příslušného pozemku souhlasit. Tomuto závěru nikterak neodporuje skutečnost, že účelová komunikace a obecné užívání komunikací jsou instituty veřejnoprávními, nikoliv soukromoprávními. Ostatně k takovým závěrům dospěla též dosavadní judikatura obecných soudů, a to jak ve své větvi civilistické, tak i správní (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 3. 2002, sp. zn. 22 Cdo 1911/2000: „Zřídí-li vlastník pozemku účelovou komunikaci anebo souhlasí-li, byť i konkludentně, s jejím zřízením, stává se tato komunikace veřejně přístupnou a vztahuje se na ni nadále obecné užívání pozemní komunikace.“; nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 5 As 20/2003: „Pozemek, který je v soukromém vlastnictví, lze uznat za veřejnou cestu jen tehdy, jsou-li splněny dva předpoklady, a to jednak, že pozemek byl věnován buď výslovným projevem, nebo z konkludentních činů vlastníka byl k obecnému užívání určen, a dále především z toho, že užívání slouží k trvalému uspokojení*

nutné komunikační potřeby (Boh. A 10017/32)... Soukromá práva vlastníka jsou v tomto případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace.“). Lze souhlasit s názorem Nejvyššího správního soudu, který se ve shora citovaném rozhodnutí inspiroval prvorepublikovou judikaturou svého předchůdce, že vedle nezbytného souhlasu vlastníka je podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Z dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proporcionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům. Ostatně již v době první Československé republiky vycházely obecné soudy z toho, že „zákon o zřizování cest nezbytných jest výjimečným, zasahujícím do soukromého práva vlastnického a sluší tedy ustanovení jeho vykládati restriktivně a nikoliv extenzivně...“ (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 1921, RI 209/21, Vážný, č. III, roč. 1921, str. 251) a vedle nezbytné komunikační potřeby stanovily v judikatuře též podmínku dlouhodobého užívání pozemku, jakožto veřejné komunikace („Veřejnost takovýchto cest podmíněna jest věnováním vlastníka pozemku, které však může se státi nejen výslovným prohlášením vlastnickým, nýbrž i konkludentním jednáním, a sice tak, že vlastník obecné užívání trpí, neklade mu překážek a že užívání toto trvá po dobu nepamětnou.“, srov. Boh. A 10130/32). Dobová judikatura dokonce i v posuzování nutnosti komunikační potřeby vážila proporcionalitu omezení vlastnického práva tak, že dovodila závěr, podle něhož „okolnost, že pěšina je pro část obce nejkratším spojením, neospravedlňuje ještě sama o sobě závěr, že jde o komunikaci nutnou.“ (Boh. A 10130/32). Podobně jako současný zákon o pozemních komunikacích, rovněž tehdejší právní úprava podmínku nutné komunikační potřeby výslovně neupravovala a byla toliko dovozena dobovou judikaturou jako nezbytný prostředek k ochraně vlastnického práva („Pokud jde o ... trvalé ukojení nutné potřeby komunikační, namítá stížnost, že zákon takovýto požadavek nikde nestanoví, uvádějíc, že toliko při vyvlastnění pozemku ke stavbě veřejné cesty záleží na tom, zdali jde o cestu nutnou, kdežto při prohlášení soukromého pozemku za cestu veřejnou stačí již dlouhodobé obecní užívání pozemku jako cesty veřejné. Tento názor stížnosti odporuje však právnímu názoru důsledně zastávanému nejen bývalým správním soudem..., nýbrž i tímto tribunálem, neboť podle této judikatury jest ukojení nutné potřeby komunikační jedním z nezbytných předpokladů prohlášení soukromého pozemku za cestu veřejnou.“, Boh. A 10017/32). V nyní posuzovaném případě dovodily obecné soudy, že sporný pozemek představuje veřejně přístupnou účelovou komunikaci, přičemž dospěly k závěru, že souhlas s takovým omezením vlastnického práva byl ze strany stěžovatelů dán, resp. toto omezení na ně přešlo z předchozího vlastníka, jímž bylo hlavní město Praha, a rovněž že tento pozemek byl jako veřejný užíván dlouhodobě. Ústavní soud je toho názoru, že tímto závěrem obecné soudy porušily ochranu vlastnického práva stěžovatelek garantovanou čl. 11 odst. 1 Listiny, a to z následujících důvodů. Ústavní soud akceptuje v obecné rovině názor Nejvyššího soudu ČR, že omezení vlastnického práva k pozemku ve formě veřejného přístupu na tento pozemek je způsobilé přecházet z vlastníka na vlastníka a že není třeba souhlasu nového vlastníka, pokud byl souhlas udělen vlastníky předchozími. Tento závěr jistě platí tam, kde dochází k převodu vlastnického práva mezi soukromými subjekty a kde nový vlastník pozemek přejímá do vlastnictví s vědomím, že vlastnické právo je již takto omezeno. Tento závěr však nelze podle Ústavního soudu vztahovat na případ stěžovatelů, kteří nabyli vlastnické právo k pozemku od hl. města Prahy v restituci. V daném případě je totiž nezbytné přihlížet k tomu,

že předchozím vlastníkem byla veřejnoprávní korporace, jejíž přístup k otázce veřejného užívání pozemků je jistě velmi odlišný od postojů ryze soukromého vlastníka pozemku. Lze konstatovat, že stěžovatelé v tomto smyslu nemohli vstupovat do práv a povinností předchozího vlastníka, a naopak by bylo proti smyslu vlastnické restituce, pokud by sice získali vlastnické právo, ovšem zatížené veřejným užíváním pozemku. Podle Ústavního soudu je proto porušením vlastnického práva, pokud obecné soudy jejich souhlas bez dalšího presumovaly. Z důkazů provedených před obecnými soudy pak rovněž vyplynulo, že původní stěžovatelky souhlas s veřejným přístupem na pozemek nevyjádřily po nabytí vlastnického práva ani konkludentně. Naopak aktivita stěžovatelek stran odvrácení důsledků kolaudačního rozhodnutí, dohoda uzavřená s provozovatelem restaurace, v níž bylo dohodnuto placení finanční kompenzace, a konečně i samotná žaloba svědčí o tom, že stěžovatelky nebyly s omezením svého vlastnického práva srozuměny. Obecné soudy pak založily porušení vlastnického práva též tím, že se vůbec nezabývaly otázkou, zda je v daném případě splněna shora uvedená podmínka komunikační nezbytnosti. Jak již uvedeno, omezení vlastnického práva k pozemku ve formě veřejné komunikace nelze konstruovat pouze na základě zjištění, že tento pozemek veřejnost dlouhodobě užívá ke zkrácení cesty mezi ulicemi Celetná a Kamzíkova, jak zaznělo v odůvodnění rozsudku odvolacího soudu. Fakt, že daný pozemek zkracuje a usnadňuje pohyb v městské aglomeraci, není sám o sobě dostatečným důvodem pro tak citelné omezení vlastnického práva. Ostatně v tomto směru je celá argumentace obecných soudů zavádějící, pokud titul k užívání pozemku vedlejším účastníkem odůvodnily „veřejným charakterem“ pozemku, resp. skuteností, že pozemek je tak jako tak využíván neomezeným okruhem uživatelů. Jak vyplývá z definice účelových komunikací, jejich primárním účelem je zajištění přístupu vlastníků k jejich nemovitostem tam, kde neexistuje jiná alternativa přístupu („slouží pro spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi“) a kde tento přístup zjevně není „upraven“ soukromoprávním institutem (např. věcným břemenem). Pouze v takto úzkém rozsahu „potřeb vlastníků nemovitostí“, kteří nemají jiný alternativní přístup ke svým nemovitostem, je totiž možné spatřovat prosazení veřejného zájmu. Jinak řečeno, existuje-li jiná alternativa přístupu, a případná účelová komunikace by tudíž neplnila roli nezbytné komunikační spojnice, je alternativní vstup do nemovitosti přes pozemek jiného vlastníka ryze soukromým zájmem vlastníka nemovitosti, který je případně upravitelný soukromoprávními instituty, nikoliv však institutem veřejného práva. Teprve sekundárně, v případě, že je splněna podmínka komunikační nezbytnosti pro potřeby vlastníků nemovitostí, je založeno i „právo“ vstupu třetím subjektům, tedy neomezenému okruhu osob (veřejnosti). Jinak řečeno, v daném případě nelze přístup vedlejšího účastníka, resp. provozovatele vinárny a zákazníků vinárny na pozemek stěžovatelů konstruovat na základě tvrzení, že tento pozemek je tak jako tak veřejně přístupný, nýbrž zcela naopak bylo třeba nejprve zkoumat, zda je dána nezbytnost přístupu k nemovitosti právě v případě vedlejšího účastníka.“

56. Z uvedených závěrů Ústavního soudu vychází i judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 26. 6. 2008, čj. 6 As 80/2006 – 105, ze dne 7. 4. 2011, čj. 2 As 84/2010 – 128 a ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011 – 99, dostupné na www.nssoud.cz). V rozsudku ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011 – 99 Nejvyšší správní soud uvedl, že „k omezení vlastnického práva zřízením veřejně přístupné účelové komunikace je - vedle naplnění pojmových znaků účelové pozemní komunikace – vyžadován souhlas vlastníků

a nezbytná komunikační potřeba (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 2 As 84/2010 - 128); v takovém případě je možné přistoupit ke zřízení účelové pozemní komunikace bez toho, aby bylo nutné poskytnout vlastníkovi náhradu za omezení jeho vlastnického práva. Pokud však souhlas vlastníka se zřízením veřejně přístupné účelové pozemní komunikace dán není, případně jsou-li o vydání tohoto souhlasu důvodné pochybnosti, je možné deklarovat existenci takové komunikace - jsou-li naplněny její zákonem stanovené znaky a je-li dostatečným způsobem zjištěna nezbytná komunikační potřeba – pouze v případě, že je vlastníkovi za takové omezení vlastnického práva poskytnuta odpovídající náhrada (čl. 11 odst. 4 Listiny).“

57. Na základě uvedeného je zřejmé, že má pozemní komunikace charakter veřejně přístupné účelové komunikace, naplňuje-li zákonem o pozemních komunikacích vymezené pojmové znaky, jak jsou stanoveny v § 2 odst. 1 ZPK a v § 7 odst. 1 věta první ZPK, k jejímu veřejnému užívání byl dán souhlas vlastníka, resp. předchozího vlastníka, a je zde nezbytná komunikační potřeba, tzn., neexistuje jiná alternativa přístupu k nemovitostem, zde k nemovitostem osob zúčastněných na řízení ad 3), 4) a 5). Rozhodoval-li silniční správní úřad o nařízení odstranění nepovolené pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace podle § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích a v rámci tohoto řízení rozhodoval o tom, zda se na pozemku p.č. 3464/27 ve spoluvlastnictví žalobců nachází veřejně přístupná účelová komunikace, bylo jeho povinností nejprve zjistit, zda jsou splněny uvedené podmínky a může tak být deklarováno, že se na pozemku p.č. 3464/27 ve spoluvlastnictví žalobců nachází veřejně přístupná účelová komunikace. Této povinnosti však silniční správní úřad nedostál.

B.

58. Z obsahu správního spisu a z odůvodnění rozhodnutí silničního správního úřadu je zřejmé, že silniční správní úřad vycházel z místních šetření provedených 5. 6. 2012 a 10. 10. 2012, dále z vyjádření osob zúčastněných na řízení ad 3), 4) a 5), z vyjádření pamětníka p. V. z čp. 48, které předložily osoby zúčastněné na řízení ad 4) a 5), a z vyjádření D.J., které tento nadiktoval panu H. (zaměstnanci MěÚ Jáchymov). Dále požádal silniční správní úřad o vyjádření geodetku Ing. T., která prováděla vytyčování pozemku č. 3464/27, vedoucí Stavebního úřadu Jáchymov pí. K., která vydala stavební povolení pro přístavbu garáže k č.p. 65, 64 (nemovitosti žalobců a rodičů žalobce) a později souhlas k oplocení pozemků p.č. 1415/5 a p.č. 3464/27 (pozemky, které žalobci koupili od Města Jáchymov) a p. K., který byl v době prodeje pozemku p.č. 3464/27 členem zastupitelstva, které prodej projednávalo a schválilo.

59. Silniční správní úřad v odůvodnění svého rozhodnutí na základě uvedeného konstatoval, že „z předložených důkazů, z listin, které si opatřil a ze skutečností, které jsou obecně známy anebo které jsou dostupné, zjistil následující skutkový stav: Manželé A. uvedený pozemek koupili jako ostatní plochu s neplodnou půdou a v době prodeje byl zaměřen Ing. T. Dle účastníků řízení byl cca rok od odkoupení parcely stav týkající se komunikace bezproblémový a až koncem roku 2007 byly majiteli pozemku zabudovány 2 závory znemožňující průjezd Ing. P., pí. P. a panu J. vč. jejich hostů. V té době podal Ing. P. stížnost na umístění závory před domy čp. 68, 69. MěÚ Jáchymov se snažil vyřešit celou

situaci domluvou s manž. A. a dopisem zn. 0800679/08 z 20. 2. 2008 požádal p. A., aby překážku odstranil, neboť sám správní orgán používal tuto komunikaci k příjezdu k objektům od r. 2003 (nástup p. V. na MěÚ Jáchymov). Ihned po obdržení žádosti dne 22. 2. 2008 se dostavili manž. A. na MěÚ Jáchymov, aby projednali výše uvedenou žádost. Při jednání jehož se za MěÚ Jáchymov zúčastnil p. H. (ved. OHS) a p. V. chtěli oba pracovníci přesvědčit manž. A., aby vrátili průjezd do původního stavu a umožnili průjezd. Z tohoto jednání vyvolaného manž. A. byl pořízen zápis. Manželé A. závory neodstranili, a proto si stěžovali Ing. P. a pí. P. zastupitelstvu města přímo na jeho zasedání. Zastupitelstvo nezaujalo k tomuto stavu žádný postoj. Vzhledem k tomu, že se poté již nikdo z postižených neozval, MěÚ Jáchymov dále tento případ neřešil. Oba majitelé nemovitostí vč. pana J. poté použili pozemků pana J., Města Jáchymov a pozemku Lesů ČR p.p.č. 3488/1 k příjezdu ke svým nemovitostem od silnice III. třídy 22137. Tyto pozemky na vlastní náklady p. J. upravil tak, aby si zajistil přístup ke svým nemovitostem, se kterými podniká. I přes skutečnost, že tato náhradní komunikace vede přes lesní pozemek, je v letním období dobře sjízdná. Problém nastává v zimním období, neboť Nové Město se nachází v horské oblasti, kde napadne každý rok až 2 m sněhu. Největší vzdálenost k místní komunikaci od p. J. přes pozemky pí. P., manž. P. a manž. A. je 135 m. Tento úsek by společně udržoval p. J., sl. P., manž. P., manž. A. čp. 68 a manž. A. čp. 69 což by zajistilo mnohem menší náklady i úsilí na údržbu. Naproti tomu vzdálenost ke komunikaci III. třídy 22137 od manž. P. přes pozemky pí. P., p. J., Města Jáchymov a Lesů ČR je dlouhá 350 m a udržování této trasy v zimě je velice obtížné. Navíc tento úsek musí udržovat pouze p. J., sl. P. a manž. P. Manželé P. využívají objekty č.e. 42 a 43 k hromadné rekreaci. Rekreaanti přijíždějí svými automobily a jediné stání pro ně v této oblasti je na pozemku manž. P. Pokud se tam nemají kudy dostat, nenajdou nikde parkování a musí odjet. Pan A. argumentuje tím, že si pamatuje, že na místní komunikaci pod objekty vždy přijel autobus s rekreanty a ti s kufry vyšli k nemovitostem po schodech. Tento stav však je v současné době nemožný – každá rodina přijíždí vlastním automobilem, který chce také zaparkovat. Majitelé i hosté se v zimě v případě neprůjezdnosti náhradní cesty od silnice III. ti. 22137 do domů mohou dostat pouze po schodech z místní komunikace 3464/3, ležící cca 3 m pod úrovní účelové komunikace, ale nemají kde zaparkovat své automobily.“

60. Na základě takto popsaného skutkovému stavu odůvodnil silniční správní úřad splnění zákonem stanovených podmínek pro deklaraci veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku p.č. 3464/7 takto: „Existence účelové komunikace byla hlavní otázkou na jednání dne 5. 6. 2012 i 10. 10. 2012. Přitom správní orgán posuzoval i alternativní možnosti přístupu k nemovitostem. Bylo zcela jasně konstatováno, že:

1. V terénu se nachází zcela zřetelně štěrkováná komunikace procházející podél domů čp. 69, 68, 65, 64, č.e. 43, 42, 39, 38, vedoucí nad svahelem přilehlým k místní komunikaci p.p.č. 3464/3 a to v šíři cca 2,5 m.

2. Uvedená komunikace spojuje nemovitosti čp. 69, 68, 65, 64, č.e. 43, 42, 39, 38 s místní komunikací ležící na p.p.č. 4932/5 v zastavěné části místní části Nové Město.

3. Souhlas vlastníka s užíváním cesty neomezeným okruhem osob je dán tím, že žádný z předchozích majitelů, vč. Města Jáchymov, nebránil v jejím užívání, a tento souhlas přešel na nového majitele, což jsou manželé Albrechtovi, kteří začali bránit v průjezdu cca po roce po nabytí pozemku.

4. Uvedená komunikace vznikla v době výstavby nemovitostí a od r. 1990 slouží pro příjezd majitelů a jejich hostů ke svým nemovitostem a do garáží. Dále slouží k zajištění

nezbytných služeb a provozování těchto nemovitostí (dovoz uhlí, opravy nemovitostí, parkování 'apod.). Celá leží v intravilánu místní části Nové Město. Nezbytnost této komunikace je především v zimním období, které může v uvedené oblasti trvat až 5 měsíců. Náhradní komunikace vedoucí z druhé strany přes pozemky manž. P., pí. P., Města Jáchymov, p. J. a Lesů ČR vede mimo intravilán místní části Nové Město (tedy i mimo zastavitelné území) a její údržba je bez mechanizace velice obtížná.“ A následně uzavřel, že: „Skutečnost, že se v daném případě jedná o účelovou komunikaci veřejně přístupnou, je tímto jednoznačně prokázána a deklarována a pro další rozhodování je závazná. Účelová komunikace se nachází na pozemcích p. č. 3464/27, 3464/30, 3464/26, 3464/29 v k. ú. Jáchymov a bude zařazena do pasportu komunikací v k. ú. Jáchymov. Současní vlastníci Z.A. a J.A., Ing. J.P. a D.P., L.P. a D.J. jsou jako vlastníci dotčených pozemků omezeni ve svém vlastnickém právu příslušnými ustanoveními zákona o pozemních komunikacích a musí strpět umístění a obecné užívání účelové komunikace na svém pozemku. Povinnost vlastníků účelové komunikace tolerovat její užívání má ale své meze a je možné, aby se v případě poškození jejich zájmů obrátili na správní úřad, který po projednání s Policií ČR DL může upravit nebo omezit přístup na danou komunikaci např. omezit užívání pouze na určitý druh vozidel, tónáž, atd.“

61. K uvedenému je nutno konstatovat, že silniční správní úřad nepostupoval v prvostupňovém řízení ve smyslu § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V popsáném skutkovém stavu není ani zmínka o obsahu vyjádření žalobců a rodičů žalobce [osob zúčastněných na řízení ad 1) a 2)]. Silniční správní úřad se nevypořádal s argumentací žalobců obdobnou jejich argumentaci z žaloby. I když nejprve v reakci na uvedenou žádost zcela jednoznačně prohlásil, že je „*pozemek p.č. 3464/27 v osobním vlastnictví žalobců a není účelovou ani jinou komunikací*“, což odpovídá tvrzení žalobců, že byl dotčený pozemek takto kupován, a na základě souhlasu vydaného stavebním úřadem následně oplocen. Silniční správní úřad se nevypořádal ani s tvrzením žalobců, že před zakoupením dotčeného pozemku upozorňovali Město Jáchymov, vlastníka dotčeného pozemku, na provoz přes pozemek a že byli ujišťováni, že je zde provoz z důvodu bouracích prací na trafostanici společnosti ČEZ a později z důvodu rekonstrukcí sousedních nemovitostí, nejedná se však o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Nevypořádal se ani s argumentací žalobců, že po té, kdy dotčený pozemek koupili v dobré víře, že se na něm nenachází veřejně přístupná účelová komunikace, činili kroky k tomu, aby nebyl využíván ve smyslu § 2 odst. 1 ZPK jako dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, neboť průjezd pozemkem souvisel a byl umožněn jen v době stavebních činností na sousedních nemovitostech a ty již ustaly. K prokázání svých tvrzení žalobci navrhovali důkaz příslušnou stavební dokumentací, ze které by bylo možné zjistit, jakým způsobem byl upraven přístup ke stavbám v sousedství. Takový důkaz však proveden nebyl. Silniční správní úřad v odůvodnění svého rozhodnutí, aniž by řádně zdůvodnil vznik veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku způsobem, z něhož by bylo zřejmé, z jakého důvodu změnil své původní stanovisko ohledně statutu dotčeného pozemku, zcela tendenčně ve prospěch žadatelů popsal skutkový stav ve smyslu existence veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku a zdůraznil svoji snahu „*vyřešit celou situaci domluvou*“ s žalobci a konstatoval, že ani „*zastupitelstvo nezaujalo k tomuto stavu žádný postoj*“, když se na něj obrátil Ing. P. v roce 2008. Problém s deklarací veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku p.č. 3464/27 tak zůstal nevyřešen a „*vzhledem k tomu, že se poté již nikdo z postižených nezval, MěÚ Jáchymov dále tento případ neřešil.*“ Silniční správní úřad

v době před koupí dotčeného pozemku žalobci nerozhodl o tom, zda se zde nachází část veřejně přístupné účelové komunikace, ačkoli bylo takové rozhodnutí žalobci požadováno. Existence veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku není uvedena ani v kupní smlouvě, na základě které jej žalobci nabyli do společného jmění manželů. I když pro posouzení vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není rozhodné, zda je zapsána v katastru nemovitostí, soud toliko konstatuje, že tomu tak není. Není ani uvedena v pasportu komunikací v k.ú. Jáchymov. Ze všech uvedených důvodů je zřejmá předchozí pochybnost silničního správního úřadu o tom, že se na dotčeném pozemku nachází veřejně přístupná účelová komunikace, a snaha silničního správního úřadu oddálit rozhodnutí o tom, zda se na pozemku p.č. 3464/27 nachází či nenachází část veřejně přístupné účelové komunikace. Tím spíše bylo nutné v daném správním řízení, kdy již byl silniční správní úřad na základě uvedené žádosti nucen o existenci veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku rozhodnout, řádně zhodnotit splnění zákonných podmínek pro deklaraci veřejně přístupné účelové komunikace a náležitě odůvodnit, kdy a jakým způsobem zde veřejně přístupná účelová komunikace vznikla a splnění podmínek souhlasu předchozího vlastníka dotčeného pozemku s jejím vznikem a nezbytnou komunikační potřebu, tedy řádně odůvodnit závěr, že se na dotčeném pozemku veřejně přístupná účelová komunikace nachází.

62. Skutkový stav, z něhož silniční správní úřad vycházel, je však nutno hodnotit obdobně, jak to učinil žalovaný v rozhodnutí ze dne 7. 6. 2012, jímž zrušil první rozhodnutí silničního správního úřadu, a sice že silniční správní úřad znovu „vycházel pouze z tvrzení účastníků řízení a neprovedl dostatečné důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.“ Silniční správní úřad totiž oproti původnímu rozhodnutí doplnil dokazování jen o vyjádření, nikoli o svědeckou výpověď, Ing. T., která prováděla vytyčování pozemku č. 3464/27, o vyjádření vedoucí stavebního úřadu paní K., která vydala žalobcům stavební povolení na garáž a přijala ohlášení na stavbu plotu dotčeného pozemku a vyjádření bývalého zastupitele pana K. a pamětníka pana V. Obsah těchto vyjádření není z odůvodnění rozhodnutí silničního správního úřadu zřejmý. Takto doplněné dokazování však nemohlo v porovnání s argumentací žalobců postačovat a na jeho základě nemohl být zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Aby bylo na jisto postaveno, zda s na dotčeném pozemku nachází část veřejně přístupné účelové komunikace, bylo nezbytné, aby se silniční správní úřad zabýval tvrzením žalobců, jak došlo k provozu na dotčeném pozemku, tvrzením o informaci, které se žalobcům dostalo ze strany předchozího vlastníka dotčeného pozemku, že se nejedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, tvrzením, že se provozu na dotčeném pozemku opakovaně bránili, a to před jeho koupí i po ní, a přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, proč nejsou tato tvrzení žalobců, k nimž navrhovali provedení důkazů, správná. K tomu bylo nutno provést buď ústní jednání ve smyslu § 49 odst. 1 správního řádu (*jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*) nebo řádným procesním způsobem ve smyslu § 55 správního řádu důkazy svědeckými výpověďmi, o nichž by byli žalobci ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu vyrozuměni, a to zejména svědeckými výpověďmi osob, z jejichž vyjádření silniční správní úřad vycházel (Ing. T., p. K. a p. K.), svědecké výpovědi úředních osob Městského úřadu Jáchymov, které byly účastny uzavření kupní smlouvy týkající se dotčeného pozemku, měl být proveden důkaz stavební dokumentací ke stavebním povolením staveb realizovaných v sousedství žalobců, aby bylo na jisto postaveno, je-li správná námitka žalobců, že byl upraven provoz po dotčeném pozemku toliko z důvodu přístupu na stavby po dobu jejich rekonstrukce. Závěr silničního správního

úřadu o existenci veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku ve vlastnictví žalobců je proto nepřezkoumatelný.

63. Uvedené pochybení však nenapravil v odvolacím řízení ani žalovaný. Žalobci v odvolání uplatnili v 18 bodech námitky shodné, jako nyní v žalobě. Namítali, že měl silniční správní úřad „*bez dalších pochybností určit vznik cesty, za jakým účelem byl provoz povolen a v jakém rozsahu. Zda je vznik cesty nezbytný ... nenahraditelný k obsluze objektů na pozemcích umístěných.*“ K tomu měly být provedeny výslechy „*svědků, starousedlíků a osob žijících v okolí trvale (nebo osob, které v minulosti bydleli v domě čp. 69 – manželé D. a H.S.).*“ Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí argumentoval provozem po dotčeném pozemku. Dle žalovaného tak vznikla veřejně přístupná účelová komunikace ze zákona, když se jejímu vzniku nebránil původní vlastník, Město Jáchymov. V odvolání žalobci namítali, že se přes dotčený pozemek jezdí od roku 1990 z důvodu stavebních povolení na sousední nemovitosti a především bouracích prací na trafostanici ČEZ. Namítali, že „*nikdo ani správní orgán nedoložil, že by tomu tak nebylo. Nikdo nedoložil, že by při výstavbě a vzniku objektů 69, 68, 43, 42, 64, 64 atd. vznikla i cesta, jak uvádí správní orgán.*“ Uvedli, že „*při stavbě domů v 50. letech minulého století, kterou prováděli „Uranové doly“ ..., tato cesta nevznikla. Byla vybudována pouze komunikace na p.č. 3464/3, která je užívána do dnešního dne. ... Tímto podnětem se správní orgán nezaobíral. Ke svým tvrzením nedoložil žádný důkaz. Správnímu orgánu se ani nepodařilo prokázat tzv. komunikační nutnost...*“. Žalovaný k tomu ocitoval obsah ve spise uložených písemných vyjádření L.K., v době prodeje dotčeného pozemku zastupitele Města Jáchymov, který dne 12. 10. 2012 uvedl, že „*nekatastrovaná komunikace ležící na (uvedeny pozemky) byla vždy volně přístupná a využívána pro veřejné účely jak trvale bydlících občanů, tak rekreačních hostů.*“ Uvedl také, že „*při jednání zastupitelstva 14. 9. 2005 osobně upozorňoval na možný problém s odprodaním pozemku žalobcům.*“ Žalovaný ocitoval vyjádření L.K., vedoucí stavebního úřadu, která dne 16. 12. 2012 uvedla, že „*v době vydání stavebního povolení (30. 12. 1996) byl dotčený pozemek v majetku města Jáchymova a používal se jako nekatastrovaná komunikace pro příjezd vozidel k objektům č.p. 69, 65, 64 a č.ev. 42 a 43.*“ Ocitoval vyjádření Ing. J.T. která e-mailem dne 11.10.2012 k existenci cesty na dotčeném pozemku uvedla, že podle ní tam cesta byla ale podrobnosti už neví (dotčený pozemek byl vytyčován v roce 2005). Žalovaný dále uvedl, že tuto cestu užíval také správní orgán od roku 2003 k příjezdu k objektům. Uvedená vyjádření dle žalovaného dokládají veřejné užívání účelové komunikace, jejíž část je umístěna na dotčeném pozemku. Dle názoru soudu, jak již bylo uvedeno v souvislosti s rozhodnutím silničního správního úřadu, nebylo v daném případě, kdy žalobci tvrdili, co bylo důvodem provozu na dotčeném pozemku a že byl tento následně zneužíván, proti čemuž brojili, možné vycházet toliko z uvedených vyjádření, ale měl být proveden výslech uvedených osob v pozici svědků. Správný není ani závěr žalovaného (viz bod 7 na str. 20 odůvodnění napadeného rozhodnutí), že jsou stavební řízení v tomto případě nepodstatná. Dle názoru soudu i od zjištění učiněných ze stavební dokumentace ohledně přístupu ke stavbám se mělo odvíjet zhodnocení důvodnosti, či nedůvodnosti tvrzení žalobců a následně posouzení splnění či nesplnění jedné z podmínek pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace, tj. podmínky stanovené v § 2 odst. 1 ZPK a v § 7 odst. 1 věta první ZPK.

64. K argumentaci silničního správního úřadu vyježděnými kolejiemi v terénu, žalobci

v odvolání uváděli, že jsou „v terénu zřetelné vyjeté koleje od vozidel, které zde byly vyježděny nákladními vozidly při provádění stavebních prací a následně nebyly pozemky dány do původního stavu a provoz na nich byl zneužíván i nadále. Dle žalovaného ani žalobci nepopírají provoz na dotčeném pozemku a před prodejem na něj majitele pozemku Město Jáchymov upozorňovali. Uvedená argumentace žalovaného není správná, neboť žalovaný na jiném místě uvedl, že není zřejmé, zda údajné sdělení o tom, že zde provoz není povolen, dal žalobcům oprávněný úředník a žalobci své tvrzení nijak nedoložili, a v souvislosti s vypořádáním této odvolací námitky použil v neprospěch žalobců část jejich tvrzení, že na provoz na dotčeném pozemku před jeho koupí sami upozorňovali. Uvedená argumentace žalovaného není na místě za situace, kdy správní orgány neprovedly k návrhu žalobců dokazování, jak vznikl provoz na dotčeném pozemku, resp. přezkoumatelným způsobem neodůvodnily jeho vznik a tím splnění jedné z podmínek pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace.

65. Žalovaný dále odkázal na fotodokumentaci ve spise a internetovou aplikaci www.mapy.cz (viz odst. 43) a uvedl, že je i ve snímcích z let 2006 a 2003 patrná cesta probíhající od místní komunikace na pozemku p.č. 4932/5 přes pozemek p.č. 3464/27 západně podél budov na stavebních parcelách č. 1416, 1417 a č. 1418, 1419, 1420, 1421, 1422 a 1423. Uvedl, že cestu, která prochází přes pozemek p.č. 3464/27 od jeho hranice s místní komunikací na p.č. 4932/5 až k jeho protější hranici s pozemkem p.č. 3464/30, kde je umístěna závora, která zabraňuje dalšímu průjezdu, nelze považovat za přímé připojení sousední nemovitosti na pozemní komunikaci ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 ZPK, jak tvrdí žalobci. Dle žalovaného patrnost cesty v terénu dokládá její užívání. S tímto závěrem žalovaného soud rovněž nesouhlasí, neboť i ten není možné učinit bez toho, aby byl zjištěn důvod provozu a zda ten byl základem pro vznik pozemní komunikace na dotčeném pozemku. Žalovaný nevyvrátil provedením příslušných důkazů důvodnost tvrzení žalobců, jak došlo ke vzniku provozu přes dotčený pozemek od roku 1990. Nelze se ztotožnit s vyjádřením žalovaného, že provedení svědeckých výpovědí „zřejmě s ohledem na získané podklady, nepovažoval správní orgán za nutné. Sami účastníci řízení výslech svědků také nenavrhovali“. K tomu soud uvádí, že povinností silničního správního úřadu bylo postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu) a rozhodnout tak, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu). Pokud žalobci nenavrhovali výslech svědků v prvostupňovém řízení, navrhovali jej opakovaně v rámci odvolání, proto bylo na žalovaném, aby v tom směru správní řízení doplnil, příp. věc vrátil silničnímu správnímu úřadu k doplnění dokazování [§ 89 a § 90 odst. 1 písm. b) případně c) správního řádu].

66. Žalovaný, aniž by dokazování doplnil, změnil argumentaci silničního správního úřadu ohledně vzniku pozemní komunikace na dotčeném pozemku a uvedl, že Město Jáchymov „od roku 1990, kdy došlo ke vzniku pozemní komunikace na tomto pozemku, až do roku 2006, kdy v říjnu tohoto roku došlo k prodeji uvedeného pozemku (žalobcům), tedy po 16 let nevysloveno kvalifikovaný nesouhlas k obecnému užívání uvedeného pozemku.“ Současně žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, čj. 5As 27/2009-66, kde je uvedeno: „Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci vzniklou ze zákona.“ Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2011, čj. 5 As

36/2010-2012, kde je označena doba tří let, po níž předchozí vlastník pozemku nevyjádřil relevantním způsobem své stanovisko k obecnému užívání pozemku, dostatečnou dobou k tomu, aby bylo možno dovodit konkludentní souhlas s obecným užíváním tohoto pozemku. Na základě této judikatury žalovaný uzavřel, že „*obecné užívání části pozemku p.č. 3464/27 v k.ú. Jáchymov jako pozemní komunikace trvalo od roku 1990 až do doby osazení pevných překážek na uvedeném pozemku na podzim roku 2007, tj. 17 let.*“ K takovému závěru však žalovaný bez doplnění dokazování ohledně souhlasu předchozího vlastníka dotčeného pozemku nemohl dojít, neměl k němu podklady, za situace, kdy žalobci tvrdili a předkládali důkazy o tom, že souhlas předchozího vlastníka dán nebyl, neboť na dotčeném pozemku se veřejně přístupná pozemní komunikace v době koupě pozemku nenacházela (geometrický plán, který je přílohou kupní smlouvy, kupní smlouva, územní plán, pasport komunikací, výpis z katastru nemovitostí, smlouvy o věcném břemeni zajišťující přístup k inženýrským sítím na dotčeném pozemku jako soukromoprávní ujednání o možnosti vstupu na dotčený pozemek). Ve prospěch tvrzení žalobců, že nebyl dál souhlas předchozího vlastníka s veřejným užíváním dotčeného pozemku a že na dotčeném pozemku není veřejně přístupná účelová komunikace svědčí i předchozím vlastníkem Městem Jáchymov sjednaná věcná břemena zapsaná v katastru nemovitostí u pozemku p.č. 3464/27, a to věcné břemeno vedení a s tím související věcné břemeno chůze a jízdy, k zajištění údržby inženýrských sítí na dotčeném pozemku. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí s touto jejich argumentací přezkoumatelným způsobem nevypořádal a uvedl, že to byli žalobci, kdo měl prokázat tvrzení úředních osob před koupí dotčeného pozemku, že se zde nenachází veřejně přístupná účelová komunikace. Dle názoru soudu to však měl být silniční správní úřad, resp. žalovaný, kdo měl provést všechny žalobci navrhované důkazy, když byla zřejmá obrana žalobců zpochybňující splnění podmínek stanovených pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku, včetně souhlasu předchozího vlastníka s veřejným užíváním dotčeného pozemku. Závěr žalovaného o vzniku veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku a souhlasu předchozího vlastníka s jejím veřejným užíváním je proto nepřezkoumatelný.

67. Soud se neztotožňuje s žalovaným (viz bod 11 na straně 23 napadeného rozhodnutí), že je pochybením, že v době prodeje pozemku p.č. 3464/27 nebyl osloven příslušný silniční správní úřad, který v případě nejasností a sporů o existenci pozemní komunikace mezi jejími vlastníky a uživateli rozhoduje. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí není zřejmé, jak dospěl žalovaný k tomuto závěru, když k prokázání této skutečnosti nebyl učiněn v daném správním řízení žádný důkaz. Dle názoru žalovaného si stavební úřad pro územní souhlas se stavbou oplocení pozemků žalobce (i dotčeného pozemku), pokud věděl o existenci cesty, měl vyžádat stanovisko silničního správního úřadu. V řízení nebylo prokazováno, že stavební úřad v době, kdy vydával územní souhlas k realizaci předmětného plotu, věděl o existenci veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku. Rovněž tento závěr žalovaného je nepřezkoumatelný.

68. Za této důkazní nouze nelze konstatovat, že se na pozemku p.č. 3464/27 ve vlastnictví žalobců nachází část veřejně přístupné účelové komunikace, neboť ohledně splnění podmínek stanovených v § 2 odst. 1 ZPK a v § 7 odst. 1 věta první ZPK a podmínky souhlasu žalobců, resp. předchozího vlastníka dotčeného pozemku, Města Jáchymova, s jeho veřejným užíváním, je rozhodnutí silničního správního úřadu i napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

pro nedostatek důvodů. Z důvodu nepřezkoumatelnosti závěrů správních orgánů obou stupňů o splnění uvedených dvou podmínek se soud nezabýval žalobními námitkami směřujícími proti splnění třetí podmínky pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace, tj. komunikační nutnosti. Nezjišťoval, zda silniční správní úřad, resp. žalovaný, posoudili neexistenci jiné alternativy přístupu k nemovitostem osob zúčastněných na řízení ad 3), 4) a 5) v souladu se zákonem o provozu na pozemních komunikacích a judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. V novém řízení však bude na silničním správním úřadu, aby zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to i ohledně nutné, ničím nenahraditelné komunikační potřeby, kterou dle názoru soudu nelze zdůvodňovat ve prospěch veřejně přístupné účelové komunikace na dotčeném pozemku, jak to činí oba správní orgány, jako pozemní komunikaci s kratší vzdáleností od silnice III. tř. č. 22137 a snadnější a kratší zimní údržbou.

69. Silniční správní úřad proto nemohl žalobcům nařídít podle § 29 odst. 3 ZPK odstranění nepovolené pevné překážky z veřejně přístupné účelové komunikace a žalovaný porušil ustanovení § 90 odst. 5 věta druhá správního řádu, když rozhodnutí silničního správního úřadu ve zbytku potvrdil.

Závěr

70. Žalobci byli ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. zkráceni na svých subjektivních veřejných právech rozhodnutím správního orgánu. Žaloba je důvodná. Soud proto podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř.s. Nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů soud shledal i rozhodnutí silničního správního úřadu, proto podle § 78 odst. 3 s.ř.s. rozhodl také o jeho zrušení. Současně vyslovil podle § 78 odst. 4 s.ř.s., že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku.

VII. Náklady řízení

71. Žalobci měli ve věci plný úspěch, proto jim soud přiznal podle § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku 3.000 Kč podle položky 18 bod 2. písm. a) Sazebníku poplatků, přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Náklady řízení tak činí 3.000 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 zák.č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s. Místo plnění bylo určeno podle § 149 odst. 1 zák.č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s.

72. Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s.ř.s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jim soud uložil. Jelikož soud osobám zúčastněným na řízení výslovně žádnou povinnost neuložil, nebyla jim náhrada nákladů tohoto řízení přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační

stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

(§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.)

V Plzni dne 30. září 2014

Mgr. Alexandr Krysl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová